

Uvodnik

Poziv na planiranje

Tijekom mjeseca lipnja održat će se sjednice Stručnog i Glavnog odbora, vjerojatno i dijela komisija, radnih grupa, sekcija i uredništava. Povod su, također vjerojatno, rokovi za predaju programa koji se šalju gradovima, županijama, ministarstvima...

Što ćemo planirati za 2008. godinu?

- stručne skupove: "specijalke", okrugle stolove (osobe s posebnim potrebama, slobodan pristup informacijama), "savjetovanje za narodne knjižnice", AKM...
- izdavačku djelatnost: zbornike sa skupova i okruglih stolova, Vjesnik bibliotekara, Novosti HKD-a

Procedure su poznate i, ukoliko ne bude neugodnih iznenađenja, sredstva.

Što još treba planirati?

- redovnu djelatnost
- program vezan uz suradnju s Nizozemskim knjižničarskim društvom
- programe suradnje sa susjednim knjižničarskim društvima
- ostalu međunarodnu suradnju
- novi program (ili nastavak projekta) vezan uz pristupanje Republike Hrvatske Europskoj uniji
- aktivnosti vezane uz stalno stručno usavršavanje knjižničara
- različite aktivnosti vezane uz "veliko pospremanje" - preispitivanje podataka o članstvu, izrade različitih adresara, ažuriranje postojećih i izradu novih mrežnih stranica
- praćenje donošenja Zakona o knjižnicama, sudjelovanje u pripremi podzakonskih akata
- izradu Smjernica za rad HKD-a za razdoblje do 2010. godine
- 36. skupštinu Hrvatskoga knjižničarskog društva

Mnogo posla za (pre)malo aktivno članstvo.

Z. Sviben
z.sviben@kgz.hr

Razgovarali smo

Torny Kjekstad

Torny Kjekstad je ravnateljica Baerum Public Library, velike narodne knjižnice izvan Osla koja ima 5 ogranaka i završnu knjižnicu. Prije toga radila je osam godina u školskim knjižnicama. U IFLA-i je bila član Sekcije za školske knjižnice, a zatim predsjednica Sekcije za narodne knjižnice. Kao predsjednica te Sekcije, osnovala je Odjel javnih knjižnica (Division III: Libraries Serving the General Public) u okviru kojeg djeluje sedam sekcija. S Torny Kjekstad razgovarali smo povodom sastanka Koordinacijskog odbora javnih knjižnica održanog od 1. do 4. ožujka u Zagrebu.

Možete li nam reći nešto više o radu Odjela javnih knjižnica? Koje su, iz Vašeg osobnog iskustva, razlike u radu Odjela i pojedinih sekcija?

IFLA je međunarodna organizacija koju čini 1650 članova – predstavnika 150 zemalja, i sastoji se od osam Odjela. Odjel 3 predstavlja javne knjižnice i sastoji se od sedam sekcija: Sekcije školskih knjižnica, Sekcije knjižnica za slijepe, Sekcije knjižničnih usluga za osobe s posebnim potrebama, Sekcije knjižnica za djecu i mladež, Sekcije knjižničnih usluga za multikulturalnu populaciju, Sekcije knjižnica velikih gradova i Sekcije narodnih knjižnica. Glavna zadaća svima njima je pružiti kvalitetnu uslugu ljudima koji koriste javne knjižnice.

Što se tiče rada pojedine sekcije, bilo mi je lakše raditi kao članica i blagajnica Sekcije za školske knjižnice. Rad u Sekciji za narodne knjižnice karakterizira veća raznolikost. U narodnim knjižnicama, velikima ili malima, knjižničar pruža usluge u zajednici koju čine osobe od najmlađe do najstarije životne dobi. Zadaća narodne knjižnice je zadovoljiti njihove potrebe, od rođenja pa do smrti. U Odjelu 3 imam više administrativnu ulogu. Knjižnične usluge pružaju se istim ljudima, ali na više specijaliziran način: određeni ljudi rade samo u zatvorskim knjižnicama, samo u knjižnicama za gluhe ili se bave multikulturalnim uslugama za govornike različitih jezika, iz različitih zemalja i kultura. Moja uloga je više admini-

Sadržaj

- 1 Razgovarali smo
- 4 Iz rada Društva
- 4 Iz regionalnih društava
- 6 Iz knjižnica
- 14 Hrvatsko knjižničko vijeće
- 17 Međunarodna zbivanja
- 19 Skupovi i predavanja u zemlji
- 23 Skupovi u inozemstvu
- 26 CSSU
- 27 Novi naslovi
- 28 Prikazi knjiga
- 30 Osobne vijesti

strativnog značaja u smislu postizanja zajedničkog rada svih tih ljudi. Zajedno sastavljamo smjernice, manifeste, primjere djelovanja knjižnica itd. sa zajedničkim ciljem: na prvom mjestu su nam korisnici i kako im pružiti kvalitetnu uslugu.

Koja je bila tema sastanka Koordinacije ovdje u Zagrebu? Koliko se često sastaje Koordinacijski odbor?

Ovo je radni, za javnost zatvoreni, sastanak. IFLA-ina odbori imaju tri poslovna sastanka godišnje, a dva se održavaju tijekom IFLA-ine godišnje konferencije koja se održava u kolovozu u različitim svjetskim gradovima. Ove godine održava se u Durbanu u Južnoj Africi. Treći sastanak održava se zimi i zovemo ga srednji sastanak. Razlikuje se od ostalih jer omogućuje bolju radnu atmosferu. Tu se sastajemo kao grupa, možemo koncentrirano raditi prema našem programu i družiti se, za razliku od velike konferencije na kojoj sudjeluje 3000 izaslanika. Naravno, to košta. Moramo sami plaćati sve troškove, IFLA ne plaća ništa, stoga je tek pola grupe došlo ovdje. Razlog održavanja ovog sastanka u Zagrebu je taj što nas je Ivanka Stričević, članica Odbora, pozvala u Zagreb. Naime, na svakoj se godišnjoj konferenciji dogovaramo gdje ćemo održati srednji sastanak, odnosno tko bi nas htio pozvati.

To znači da morate imati snažnu podršku nacionalnog knjižničnog udruženja i institucije u kojoj radite.

To varira. Kada ste izabrani na mandat od četiri godine, morate potpisati da ćete imati sredstva i da ćete sudjelovati na najmanje tri od četiri godišnje konferencije. To znači da morate imati ugovor s poslodavcem kojim vam je dopušteno koristiti vrijeme za sastanke i konferencije te, naravno, morate imati sredstva za to. Jedni sklapaju sporazume s knjižničnim udruženjima, drugi s drugim organizacijama, na primjer vladinim, ili s poslodavcima. Financiranje je mnogima veliki problem, što je velika šteta, jer si ne mogu priuštiti sudjelovanje na konferencijama. Mene podupiru moja knjižnica i zajednica, poslodavac i vlada. Da nemam tu potporu, ne bih mogla sudjelovati u svemu tomu.

Hrvatski knjižničari upoznati su s IFLA-inim radom aktivno sudjelujući u različitim sekcijama kroz svoje predstavnike i prateći IFLA-inu izdavačku djelatnost. Ubrzo nakon što je IFLA objavila smjernice, na primjer za narodne, školske i dječje knjižnice, Hrvatsko knjižničarsko društvo ih je prevelo na hrvatski i one su vrlo dobro prihvaćene i korištene u radu hrvatskih knjižnica. Koje su glavne teme kojima se Odjel javnih knjižnica trenutno bavi? Pripremate li neke nove publikacije, smjernice?

Posljednji veliki projekt su smjernice za djecu do 3 godine. To je zajednički projekt Odjela 3 u kojem Ivanka Stričević ima glavnu riječ. Kako je to zajednički projekt, svi bismo trebali podržati Ivanku dajući komentare na nacрте smjernica. Također bismo trebali dati primjere djelovanja knjižnica jer mislimo da bi to trebao biti praktičan dokument koji bi mogao pomoći njegovim korisnicima. Na taj način funkcioniraju različite smjernice, a zajednički nam je cilj objaviti ih na što više jezika. Znamo da se koriste diljem svijeta u knjižni-

cama, a korisne su i u predstavljanju strateških planova političarima, tj. onima koji donose odluke, za dobivanje financijske potpore.

Ovogodišnja IFLA-ina konferencija održava se u Durbanu u Južnoj Africi. Možete li nam reći kakav program priprema Odjel 3 i hoće li svaka sekcija nastupiti s vlastitim programom ili ćete izložiti svoje radove zajednički?

Ove godine Odjel će imati jedan cijeli dan za svoja izlaganja. Profesionalni odbor zamolio je predstavnike sekcija da surađuju. Uvijek surađujemo, ali ove smo godine odlučili spojiti izlaganja sekcija tako da se javne knjižnice predstavljaju u jednom danu. S obzirom da se konferencija održava u Durbanu, mislili smo da bi dobra ideja bila predstaviti radove pod temom socijalne inkluzije, odnosno knjižnice kao mjesto socijalne inkluzije. Stoga smo uputili poziv za prikupljanje radova na tu temu svim sekcijama želeći da socijalnu inkluziju prikazemo iz različitih perspektiva. Primili smo 30 radova koje je pregledalo povjerenstvo sastavljeno od članova različitih sekcija. Jučer smo radili na našem programu izlaganja koji će se sastojati od različitih tema, a među njima bit će predstavljene i nove smjernice za djecu, zajedno s najboljima primjerima iz prakse. Pauze između izlaganja bit će društveno obilježene, možda čak i glazbom i plesom. Vrlo smo počašćeni što će dan naših izlaganja započeti govorom predsjednika IFLA-e, Alexa Byrnea. Također će biti i manjih programa, na primjer Sekcija narodnih knjižnica priređuje temu čitanje, a Sekcija za školske knjižnice temu zdravlje – kako knjižnice mogu sudjelovati u zdravstvenom informiranju. Sekcija za dječje knjižnice često uključuje pričanje priča u svoja izlaganja.

Razgovarala: I. Mikanović
imikanov@ffzg.hr

Beatrice Christensen Sköld

Beatrice Christensen Sköld već 25 godina radi u Švedskoj knjižnici za slijepu, gdje je trenutno zadužena za međunarodne odnose, te je predsjednica IFLA-ine Sekcije knjižnica za slijepu. Osim što je objavila mnogobrojne radove s područja knjižničarstva, posebice za slijepu, jedna je od autorica

IFLA-inih Smjernica za razvoj knjižnica za slijepe u informacijsko doba koje su nedavno prevedene i na hrvatski jezik. S njom smo razgovarali u Zagrebu, gdje je od 1. do 4. ožujka sudjelovala na sastanku IFLA-inog Koordinacijskog odbora javnih knjižnica.

Početak ove godine, točnije 27. i 28. veljače, održan je sastanak u Hamburgu. Možete li nam reći o kakvom je sastanku riječ?

Bio je to tzv. polugodišnji sastanak stalnog odbora IFLA-ine Sekcije knjižnica za slijepe. Pozvala sam dosadašnje članove Odbora kao i nove koji su nominirani za razdoblje od sljedeće četiri godine, a koji će biti potvrđeni na kongresu IFLA-e u Durbanu u kolovozu ove godine. Sastanku je također prisustvovala gđa Sanja Frajtag kao vanjski suradnik. Osim uobičajenog dnevnog, bilo je govora i o strateškom planu odnosno budućem programu Sekcije koji uključuje i sljedeći kongres IFLA-e. Svaka sekcija unutar IFLA-e treba izraditi svoj strateški plan aktivnosti za razdoblje od iduće tri godine, a koji je, naravno, u skladu sa strateškim planom IFLA-e. Prema našem strateškom planu, svaku drugu godinu organiziramo tzv. "satelitske sastanke" koji prethode kongresu IFLA-e. Između tih sastanaka možemo također održavati radionice zajedno s polugodišnjim sastankom Odbora.

Kada i gdje se planira sljedeći "satelitski sastanak"?

Sljedeći "satelitski sastanak" održat će se ove godine u Grahamstownu u Južnoj Africi od 14. do 15. kolovoza, a prethodi glavnom kongresu IFLA-e u Durbanu. Tema je *Knjižnične usluge za osobe kojima je nedostupan standardni tisak: sredstvo u provođenju pismenosti.*

Koji su još planovi za ovu godinu?

U lipnju se u Helsinkiju planira radionica o katalogizaciji Daisy knjiga (Daisy je kratica za Digitalni audioinformacijski sustav - ovdje se misli na sofisticirane zvučne knjige za slijepe koje su snimljene, tako da je moguće stati bilo gdje u tekstu i nastaviti čitanje na tom mjestu, pretraživanje po poglavljima, brojevima stranica i sl. [op. prev.]) u suradnji s IFLA-inom Sekcijom za katalogizaciju. Radionica je namijenjena samo stručnjacima s područja katalogizacije. Za proljeće 2008. planirano je savjetovanje i radionica za knjižnice za slijepe u središnjoj/istočnoj Europi u suradnji s Daisy konzorcijem (međunarodni savez proizvođača zvučnih knjiga za slijepe oformljen 1996. godine sa svrhom stvaranja međunarodnog standarda u proizvodnji, korištenju i razmjeni nove generacije digitalnih zvučnih knjiga [op. prev.]) pod radnim nazivom *Na dnevnom su redu knjižnice za slijepe*. Inicijativa je došla od gđe Sanje Frajtag, ravnateljice Hrvatske knjižnice za slijepe, koja će biti i domaćin skupa.

U čemu je značaj toga skupa?

Intencija je bila da se ojača suradnja među knjižnicama za slijepe na međunarodnoj razini i da se povede rasprava o standardizaciji građe posebnog formata (pritom se misli na knjige za slijepe [op. prev.]) Osim toga, želimo dobiti sliku sta-

nja u ovim knjižnicama kad je riječ o tehničkom napretku u proizvodnji knjiga za slijepe, međunarodnoj suradnji i slično.

Smatram da su projekti Sekcije knjižnica za slijepe koje financira IFLA vrlo zanimljivi. Možete li nam ih prokomentirati?

Već niz godina imamo nekoliko manjih projekata koje djelomice financira IFLA. Trenutno je u tijeku projekt koji će biti gotov u lipnju. Radionica o katalogizaciji Daisy materijala je drugi projekt koji će, nadam se, rezultirati publikacijom s uputama za katalogizaciju posebnih formata, kao što su to Daisy knjige. Također i dalje radimo na prijevodima Smjernica za razvoj knjižnica za slijepe u informacijsko doba.

U Durbanu, za vrijeme IFLA-ina kongresa, planiran je zajednički program Sekcije knjižnica za slijepe i IFLA-ine Sekcije knjižničnih usluga za djecu i mlade. O čemu je zapravo riječ?

Riječ je o programu knjižničnih usluga za djecu oštećenog vida pa će na tu temu biti i izlaganja od strana obiju sekcija.

Za vrijeme Vašeg boravka u Zagrebu ponovno ste nakon nekoliko godina posjetili Hrvatsku knjižnicu za slijepe. Kakvi su sada Vaši dojmovi?

Danas, nakon adaptacije prostor Hrvatske knjižnice za slijepe izgleda sjajno i ona može stati uz bok većini takvih knjižnica u Europi. Moj je dojam da su zaposlenici stručni i marljivi. Ono što je nedostajalo za mojeg prvog posjeta bila je računalna obrada i posudba građe, no vidim da je to sada u prvom planu.

Postoji li još kakav oblik suradnje između Švedske knjižnice za slijepe i Hrvatske knjižnice za slijepe, osim razmjene informacija o radu?

Već cijeli niz godina postoji vrlo uspješna suradnja između Hrvatske knjižnice za slijepe i Švedske knjižnice zvučnih knjiga i knjiga na brajici. U 2006. godini Švedska je knjižnica kupila oko 300 naslova zvučnih knjiga u MP3 formatu od Hrvatske knjižnice za slijepe i njih će prebaciti u Daisy format za svoje potrebe i za potrebe Hrvatske knjižnice za slijepe. Na taj će način obje knjižnice moći svojim korisnicima ponuditi knjige na hrvatskom jeziku u Daisy formatu. Poznato je, naime, da u Švedskoj živi veliki broj osoba čije je materinji jezik hrvatski ili koji drugi južnoslavenski jezik.

Još nekoliko Vaših razmišljanja za kraj ovog intervjua...

Moj je san globalna knjižnica za slijepe i sve ostale kojima je nedostupan standardni tisak. To možemo postići samo suradnjom i istim standardima za knjige. Kako bismo to ostvarili, treba na mrežnim stranicama izraditi kataloge s istim standardima zapisa i na taj ćemo način našim korisnicima ponuditi hvalevrijednu uslugu.

*Razgovarala: S. Frajtag
cl.blind@zg.t-com.hr*

Provedba programa *Informacije o EU u narodnim knjižnicama u 2007. godini*

Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva financijski je podržala provedbu programa *Informacije o Europskoj uniji u narodnim knjižnicama* i u 2007. godini. Planirano je održavanje devet radionica za predstavnike narodnih knjižnica s područja Brodsko-posavske, Karlovačke, Ličko-senjske, Međimurske, Osječko-baranjske, Požeško-slavonske, Šibensko-kninske, Virovitičko-podravске i Vukovarsko-srijemske županije. Do 1. svibnja održano je sedam radionica (7. veljače u Karlovcu, 9. veljače u Čakovcu, 28. veljače u Požegi, 9. ožujka u Osijeku, 14. ožujka u Vinkovcima, 30. ožujka u Gospiću te 25. travnja u Slavonskom Brodu), a do kraja lipnja održat će se i radionice u Šibeniku (11. svibnja) i Virovitici (13. lipnja).

U okviru ovog programa i Twinning programa HKD-a i Nizozemskog udruženja narodnih knjižnica, i ove će godine troje hrvatskih knjižničara posjetiti Nizozemsku (od 2. do 6. svibnja) i upoznati rad nizozemskih narodnih knjižnica, a troje nizozemskih knjižničara obići će nekoliko narodnih knjižnica u Hrvatskoj (od 14. do 18. listopada). U okviru programa održat će se početkom listopada i dvije edukacijske radionice (u Zagrebu i Bjelovaru) o pisanju europskih projekata, a provedba trogodišnjeg programa završit će dvodnevnom evaluacijskim skupom u Zagrebu te objavljivanjem izvještaja o tijeku i rezultatima programa.

Kako se širi izvještaji o održanim radionicama redovito objavljuju u HKD Novostima, ovom prilikom želimo najaviti skup u Zagrebu.

Dvodnevni evaluacijski skup *Uloga narodnih knjižnica u komunikacijskoj strategiji Vlade RH i Europske komisije* koji će se 17. i 18. listopada 2007. održati u Knjižnicama grada Zagreba, Gradska knjižnica, Starčevićev trg 4 (multimedijalna dvorana), zamišljen je kao stručni skup s međunarodnim sudjelovanjem i bit će podijeljen u dva dijela.

Program prvog dana trebao bi okupiti predstavnike knjižnica i knjižničarskih društava iz Hrvatske i država članica EU (Nizozemska, Slovenija), kao i predstavnike tijela javne vlasti uključenih u pretprijetne pregovore, kako bi se kroz pozvana izlaganja ocijenili rezultati trogodišnjeg programa i potaknula rasprava o važnoj ulozi narodnih knjižnica u provedbi *Komunikacijske strategije za informiranje hrvatske javnosti o EU i pripremama za članstvo*, koju je Sabor RH usvojio 27. siječnja 2006. godine, kao i o preduvjetima da i u Hrvatskoj započne "transformacija knjižnica u digitalno povezane europske knjižnice koje bi funkcionirale kao informativni centri i centri za učenje, a putem kojih bi se svim građanima osigurao pristup informacijskoj tehnologiji i relevantnim informacijama", kako to predviđa *Bijela knjiga o europskoj komunikacijskoj politici* koju je 1. veljače 2006. predstavila Europska komisija.

Program drugog dana, namijenjen voditeljima matičnih županijskih knjižnica, zamišljen je kao panel rasprava o mogućnostima suradnje i nastavku edukacije o EU za knjižničare i korisnike.

Cilj je skupa nastaviti pozitivne učinke sudjelovanja na radionicama i omogućiti razmjenu informacija o EU, kao i brže i lakše rješavanje složenijih upita građana. Na temelju iskustava stečenih u provedbi trogodišnjeg programa *Informacije o Europskoj uniji u narodnim knjižnicama* pokušat će se dogovoriti koraci za uspostavu informacijske mreže knjižničara i djelatnika informacijskih centara u RH.

Očekujemo da će lokalna uprava i samouprava u ovoj *Europskoj godini jednakih mogućnosti za sve* prepoznati važnost osiguranja slobodnog pristupa internetu u knjižnicama za sve građane te da će dostatno financirati narodne knjižnice kao mjesna obrazovna, kulturna i informacijska središta. Također očekujemo da će tehnička opremljenost lokalnih knjižnica biti podignuta na višu razinu, kako bi obrazovani knjižničari, u povezanim i umreženim knjižnicama, mogli građanima pružati sve informacije potrebne u vremenu uključivanja Hrvatske u Europsku uniju. Naime, kako su upravo građani Hrvatske oni koji će na referendumu odlučivati o ulasku Hrvatske u Europsku uniju, važno im je ponuditi relevantne informacije na temelju kojih će odgovorno donijeti tu dalekosežnu odluku.

Program stručnog skupa uskoro će biti dostupan na mrežnim stranicama Hrvatskoga knjižničarskog društva, na stranicama programa *Informacije o EU u narodnim knjižnicama* (<http://www.hkdrustvo.hr/euinfo>), na kojima su, osim informacija o programu, prezentacija s radionica i evaluacije, dostupne i brojne korisne informacije o EU, kao i poveznice na najnovije dokumente i izvore.

A. Belan-Simić
a.belan.simic@kgz.hr

Iz regionalnih društava

Radionica *Informacije o Europskoj uniji u narodnim knjižnicama u Gospiću*

U organizaciji Hrvatskoga knjižničarskog društva, Društva knjižničara Like i Samostalne narodne knjižnice i čitaonice Gospić, u Gospiću je 30. ožujka 2007. održana radionica u okviru programa *Informacije o Europskoj uniji u narodnim knjižnicama*.

Na uvodnim predavanjima Snježane Ramljak (Hrvatski sabor – Knjižnica) i dr. sc. Daniele Živković (Katedra za bibliotekarstvo, Odsjek za informacijske znanosti, Filozofski fakultet u Zagrebu) prisustvovali su knjižničari iz Ličko-senjske županije, kao i predstavnici lokalne uprave i samouprave, dok su na radionici sudjelovali knjižničari iz narodnih knjižnica.

Radionica je održana na Učiteljskom studiju u Gospiću pod vodstvom mr. sc. Aleksandre Čar (Sveučilište u Zagrebu - Pravni fakultet) i Snježane Ramljak.

Cilj radionice bio je proširiti znanje knjižničara iz narodnih knjižnica, kao nositelja kulturnog i demokratskog razvoja društva, te pomoći korisnicima narodnih knjižnica za život i rad u zajednici prema europskim standardima. Narodne knjižnice kao informacijski centri lokalne zajednice imaju značajnu ulogu u obrazovanju korisnika i pružanju konkretnih informacije o Europskoj uniji, a svaki novi seminar bit će usmjeren prema novoj edukaciji kako bi odgovorili zahtjevima društva.

D. Čanić

dubravka.canic@vus-gospic.hr

Očuvanje europske knjižne baštine u Sveučilišnoj knjižnici Rijeka – ideja ili uporište

U Sveučilišnoj knjižnici Rijeka (SVKRI), uz suorganizaciju Knjižničarskog društva Rijeka, 7. ožujka 2007. godine održan je okrugli stol posvećen pitanjima digitalizacije knjižne baštine. Izravni poticaj organizaciji okruglog stola bila su praktična iskustva vezana uz rad na Povijesnoj zbirci SVKRI te modelu digitalizacije kakav se u toj instituciji primjenjuje.

Okupljenim stručnjacima različitih područja te brojnoj publici najprije se obratila Ankica Janković, načelnica Odjela za knjižničnu djelatnost Ministarstva kulture RH, koja nije propustila istaknuti kako je projekt digitalizacije strateški projekt Ministarstva te je podsjetila i na problematiku o kojoj se raspravljalo tijekom 35. skupštine HKD-a.

Uvodno izlaganje ravnateljice SVKRI, Senke Tomljanović, iscrpnim je prikazom rada na Povijesnoj zbirci predočilo sve faze modela digitalizacije kakav su u SVKRI odlučili primijeniti uz detaljno raščlanjivanje osnovnih problema koji su se tijekom planiranja i realizacije pojavljivali, a odnose se ponajprije na knjižničnu programsku podršku, softver i specijalizirane knjižnične stručnjake te nestabilne financijske uvjete. Potpunom bi realizacijom projekta bila oblikovana cjelovita Povijesna zbirka (40 000 svezaka), oblikovana hibridna knjižnica s optimalnim omjerom tradicionalne i građe na elektroničkim medijima, mrežni katalog zbirke te digitalna mrežna zbirka selektiranih jedinica.

O specifičnosti riječke humanističke tradicije te potrebi očuvanja knjižne baštine u smislu očuvanja identiteta govorio je dr. sc. Irvin Lukežić s Odsjeka za kroatistiku Filozofskog fakulteta u Rijeci.

Vrlo zanimljivim i nadasve intrigantnim razmišljanjima o svrhovitosti digitalizacije i mrežne prezentacije građe iz povijesnih zbirki dr. sc. Zoran Velagić s Odsjeka za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Osijeku in-

formirao je o želji Europske komisije da se do 2010. godine digitalizira šest milijuna objekata kojima bi bio omogućen višejezični pristup. No, problem je u nepostojanju zajedničke metodologije, a možda i u krivom fokusiranju isključivo prema zaštiti građe umjesto prema korisnicima. Preduvjet svake digitalizacije je skupni katalog, odnosno treba znati što i zašto digitalizirati.

O potrebi uspostavljanja nacionalnog skupnog kataloga i međunarodnog arhiva europske pisane baštine govorila je mr. sc. Tinka Katić iz NSK u Zagrebu, a pročelnik Odjela za knjižničarstvo Sveučilišta u Zadru, dr. sc. Srećko Jelušić, naglasio je problem nedostatka središnje institucije koja bi koordinirala cijeli proces.

Moguće rješenje jednog od spomenutih problema, nedostatka specijaliziranih knjižničnih stručnjaka, najavila je dr. sc. Tatjana Aparac-Jelušić, pročelnica Odsjeka za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Osijeku, predstavljajući planiranih združenih studija za rad s pisanom baštinom u digitalnome dobu koji bi se odvijali u Osijeku, Zadru i Parmi, pri čemu bi Zadar postao središte za rad sa starom građom.

Konačno, mnoga su pitanja iz najave (*Je li ovakav projekt tek dobra ideja za promišljanje i hoće li biti prepoznat tek kao zgodna zamisao ove knjižnice ili možemo govoriti o pomicanju planine pitanja o baštini, sadržaju povijesnih dokumenata, zaštiti istih... Može li projekt dati kvalitetna rješenja u očuvanju europske knjižnične baštine i postati uporište za čvrsta i jasna daljnja istraživanja?! Tko treba brinuti o zaštiti knjižnične baštine?!*) završnom raspravom naslutiti odgovore.

I. Vladilo

ivana.vladilo@ri.htnet.hr

Hrvatska čitaonica sela Kutli

U sklopu redovitih mjesečnih okupljanja, 24. travnja u Knjižničarskom društvu Rijeka održano je izlaganje mr. sc. Karmen Delač-Petković o selu Kutli i njihovoj Hrvatskoj čitaonici. Tema kojom se K. Delač-Petković bavi već niz godina, aktivno sudjelujući u radu čitaonice te u njezinom promicanju, zanimljiv je primjer knjižnice izvan knjižničnih sustava, osnovane i održavane isključivo inicijativom i zalaganjem stanovnika i prijatelja tog malog gorskotarskog sela. Sedamdesetogodišnja povijest čitaonice prikazana je i u knjizi koja je samo prethodnica buduće opširne monografije, a projekt obilježavanja 70. obljetnice nagrađen je i novčanom nagradom iz Zaklade Ljerke Čučuković.

I. Vladilo

ivana.vladilo@ri.htnet.hr

Izborna skupština Društva knjižničara Zadar

Na Skupštini Društva knjižničara Zadar održanoj 03. svibnja 2007. izabrana su nova radna tijela Društva.

Predsjednica Društva je Vera Vittori, prva potpredsjednica Marijana Tomić, a druga potpredsjednica Ivana Župić-Baždarić. Članovi Upravnog odbora su Željka Aleksić i Mladen Masar, a članovi Nadzornog odbora Franjo Pehar, Ljiljana Petrušić i Dijana Brunac.

Dosadašnje predsjedništvo zahvalilo se na potpori i suradnji u četverogodišnjem mandatu.

M. Dragija Ivanović
mdragija@unizd.hr

Iz knjižnica

Međunarodna nagrada IFLA-e za marketing

IFLA-ina sekcija za menadžment i marketing (The IFLA Section on Management and Marketing) petu godinu zaredom nagrađuje knjižnice, agencije ili udruge koje promoviraju knjižnične usluge. Ciljevi ove nagrade su nagraditi najbolje marketinške projekte u cijelome svijetu svake godine, poticati marketing u knjižnicama i dati priliku knjižnicama da dijele iskustvo u marketingu.

Među 24 prijave iz 12 zemalja (Argentina, Australija, Kanada, Estonija, Finska, Peru, Nizozemska, Portugal, Singapur, Velika Britanija, SAD) drugo mjesto osvojio je Mladen Masar, predstavnik Gradske knjižnice Zadar, za promotivnu kampanju "Knjiga u điru", logotip, slogan i druge promidžbene materijale izrađene za bibliobus Gradske knjižnice Zadar. Kampanja bibliobusa s prepoznatljivim vizualnim identitetom usmjerena je pružanju usluga školskoj djeci, osobama s posebnim potrebama i starijima na ratom stradalom području Zadarske županije.

Dobitnik prvog mjesta (Tartu University Library, Estonija) bit će proglašen na IFLA-inoj konferenciji u Dur-

banu, Južnoafrička republika. Dobitnici drugog (Gradska knjižnica Zadar, Hrvatska) i trećeg (Public Library Lima, Peru) mjesta bit će istaknuti za svoju vrsnoću.

D. Kamber-Kontić
doroteja@gkzd.hr

Novi sadržaji u Hrvatskoj knjižnici za slijepe

Na dan sv. Lucije, zaštitnice slijepih, 13. prosinca 2006. godine, nakon adaptacije prostora koja je trajala gotovo godinu dana, Hrvatsku knjižnicu za slijepe svečano je otvorio ministar kulture mr. sc. Božo Biškupić. Nabavljena je nova oprema, knjižnične police, pultovi i stolovi, a zahvaljujući preuređenju, knjižnica je dobila veliki slobodni prostor koji omogućava organiziranje novih polivalentnih sadržaja.

Tako je 21. ožujka 2007. godine organizirano predavanje o dijabetesu, s obzirom na činjenicu da među slijepima ima popriličan broj dijabetičara. Gost predavač bio je prof. dr. Željko Metelko, ravnatelj Sveučilišne klinike za dijabetes, endokrinologiju i bolesti metabolizma "Vuk Vrhovec" u Zagrebu. Tom je prilikom predstavljeno izdanje *Pobijedimo dijabetes* – brošura u tri sveščića na brajici, od kojih se u prvom svesku govori o novim lijekovima za bolji život i pravilima kojima se može obuzdati dijabetes, drugi svezak donosi napise o važnosti tjelesne aktivnosti – o vježbama i kretanju, a treći donosi detaljne upute i tablice za sastavljanje jelovnika te dijabetičke dijete. Ista je brošura snimljena i na audiokasetama, odnosno na CD-u za one korisnike knjižnice koji ne znaju brajicu. Predavanje je bilo vrlo dobro posjećeno, a korisnici knjižnice, i sami dugogodišnji dijabetičari s nizom komplikacija, postavljali su prof. dr. Metelku cijeli niz pitanja na koja je on rado odgovarao, tako da su se, umjesto predviđenih sat vremena, naši gosti zadržali u knjižnici puna dva sata.

Već 28. ožujka knjižnica je bila domaćin novog događanja - ovaj se put radilo o glazbenom događaju pod nazivom *Glazba srca*. Djeca stranih veleposlanika u dobi od tri do jedanaest godina koja uče svirati violinu kod profesorice glazbe Setsuko Shimizu iz Japana izrazila su želju da nastupe za slijepu djecu.

Djeca su izvodila skladbe na violini J. S. Bacha i japanskih autora Takashi Saikija i Goroha Sumija, a zauzvrat slijepa i slabovidna djeca Centra za odgoj i obrazovanje slijepih "Vinko Bek" iz Zagreba izvodila su na sintesajzeru skladbe I. Lhotke Kalinskog, P. I. Čajkovskog, J. S. Bacha i J. B. Duvernoya na zadovoljstvo prisutnih roditelja, nastavnika i ostalih korisnika knjižnice, ljubitelja ozbiljne glazbe.

Nakon ovog lijepog glazbenog doživljaja i obostranog korisnog iskustva, u knjižnici je 18. travnja održano predavanje na temu *Reproduktivno zdravlje - mladi za mlade*, namijenjeno slijepim i slabovidnim učenicima srednje škole Centra za odgoj i obrazovanje "Vinko Bek" iz Zagreba. Predavanje je bilo u organizaciji Odjela za reproduktivno zdravlje Klinike za dječje bolesti Klaićeva u Zagrebu, a predavači su bili učenici vršnjaci iz drugih zagrebačkih srednjih škola koji su iznijeli viđenje spolnosti i reproduktivnog zdravlja u njihovoj životnoj dobi.

Ovo je, sudeći po reakcijama, tek uspješan početak novih sadržaja u knjižnici kojima ćemo nastojati zadovoljiti interese naših korisnika.

S. Frajtag
cl.blind@zg.htnet.hr

Otvorena gradska knjižnica u Lipiku

Požeško-slavonska županija je nakon dužeg niza godina otvorila jednu novu gradsku knjižnicu, i to u gradu Lipiku koji u svojoj dugoj povijesti zapravo i nema značajnije naznake o knjižničnoj tradiciji, tako da je ovo prva narodna knjižnica osnovana u ovom gradu. Ovaj je događaj tim značajniji jer područje Pakraca i Lipika danas, nakon ratnih stradanja, još uvijek nosi težak teret obnove. Građani Lipika, unatoč ulaganjima u gospodarstvo i lječilišni turizam, smogli su snage da uz pomoć Ministarstva kulture, vlastitih sredstva i donacija obnove staru Pučku školu te u njenom prizemlju uredi prostor za knjižnicu. Ona trenutno zauzima prostor od stotinjak kvadratnih metara, no najavljeno je proširenje na gotovo cijelo prizemlje, što bi bilo zadovoljavajuće za normalno funkcioniranje narodne knjižnice u sadašnjim uvjetima. Osnivač, grad Lipik, osigurao je financiranje djelatnika, prostor, opremu i sve što je potrebno za rad, uključujući i računalni program za knjižnično poslovanje *Metel*. Inicijalni fond od 3000 svezaka novih knjiga osigurala je Gradska knjižnica i čitaonica Požega, kao matična županijska ustanova, a prilikom otvorenja 200 knjiga darovalo je Ministarstvo kulture. Knjižnicu je na prigodnoj svečanosti otvorio mr. sc. Božo Biškupić, ministar kulture Republike Hrvatske, a Požeško-slavonska županija dobila je i petu narodnu knjižnicu, tako da sada u svim gradovima postoje i rade narodne knjižnice kao kulturna i informacijska središta, osobito u područjima koja se nakon Domovinskog rata obnavljaju i stvaraju nove uvjete za kvalitetniji i bolji život.

B. Šimunović
branko@gkpz.hr

Otvorena Pučka knjižnica i čitaonica u Daruvaru

U nazočnosti brojnih građana grada Daruvara, gradonačelnika Zvonka Cegledija, uzvanika i knjižničara, ministar kulture mr. sc. Božo Biškupić, otvorio je 3. travnja 2007. preuređenu, proširenu i opremljenu Pučku knjižnicu i čitaonicu u Daruvaru.

Samo preuređenje zgrade bivše vijećnice (688 m²), a sada u cijelosti knjižnice, trajalo je od 2004. do kraja 2006., kad se započelo s opremanjem. Projekt preuređenja i opremanja iznosio je 3 308 383,86 kuna. Grad Daruvar je izdvojio 683 383,86 kn, Ministarstvo kulture 2 550 000,00 kn, Bjelovarsko-bilogorska županija 75 000,00 kn, a 375 000,00 kn sponzori.

Daruvarska knjižnica s 30 000 svezaka knjiga, 1200 jedinica multimedije, dvadesetak naslova novina i časopisa, s 1500 članova (podaci na kraju 2006. god.), koja je dosada djelovala na 150 m², dobila je nove prostore, odjele, službe, nove razvojne mogućnosti: Posudbeni za odrasle (150 m², mogućnost smještaja do 20 000 sv. knjiga, pristup internetu na 3 računala, manju čitaonicu tiska), Dječji odjel s čitaonicom s 12 sjedećih mjesta, igraonicom za djecu, računalnom igraonicom sa šest računala (150 m², mogućnost smještaja do 10 000 sv. knjiga), Studijski odjel s čitaonicom, s 20 sjedećih mjesta za tihi rad, slušaonicom glazbe, s mogućnošću rada na šest umreženih računala, čitaonicom stručnih časopisa, zavičajnom zbirkom, posudbom multimedija (150 m², mogućnost smještaja do 7000 sv. knjiga), višenamjensku dvoranu sa 70 mjesta, Središnju knjižnicu za češku manjinu te spremište knjiga (150 m²). Oprema (25 umreženih računala, dva fotokopirna stroja, dva televizora, kućno kino, LCD projektor, videozaštita), novi namještaj (furnirana iverica, bijeli jasen), odjeli, igraonice, čitaonice... samo su prvi korak u očekivanom napretku kojega nema i ne može biti bez knjižničara, što je na otvaranju i naglasila prof. Moćan ističući potrebu za uposlenjem još četiri stručna djelatnika.

Dvadesetogodišnji san kolegice Moćan i njezinih djelatnika, Roberta Fritza i Ljiljane Budja ostvaruje se. Što drugo nego podijeliti radost sa slavljenicima i čestitati im u ime onih koji koriste i onih koji će uskoro koristiti usluge Pučke knjižnice u Daruvaru.

I. Pejić
ilija.pejic@bjelovar.com

Radovi za **Novosti broj 37** primaju se na adresu uredništva do **1. kolovoza 2007.**
Mole se autori da uz potpis navedu i svoju e-mail adresu.

Knjižnica Novi Zagreb u Travnom proslavila 20. rođendan

Krajem 2006. godine, nakon gotovo četiri i pol mjeseca radova na saniranju šteta od poplave i uređenja, središnja novozagrebačka Knjižnica Novi Zagreb u Travnom, koja djeluje u sastavu Knjižnica grada Zagreba, ponovno je 19. prosinca svečano otvorila vrata svojim korisnicima. Mnogobrojni prijatelji knjižnice, dugogodišnji suradnici i djelatnici prigodnom izložbom i glazbenim programom proslavili su njezin 20. rođendan te ujedno obilježili dvadesetogodišnje djelovanje novozagrebačke knjižnične mreže.

Naime, početkom kolovoza 2006. knjižnica u Travnom doživjela je dvije nesreće – prvo, 5. kolovoza 2006. godine u provali je otuđeno sedam računala, a već idući dan, 6. kolovoza došlo je do poplave nakon prodora vode iz stana iznad knjižnice. Knjižnica Novi Zagreb smještena je u nenamjenskom prostoru u zgradi u kojoj je iznad knjižnice 18 katova. Svako puknuće cijevi iz 144 stana na tih osamnaest katova može prouzročiti izlivanje vode u prostor knjižnice i tako načiniti veliku štetu. Ovaj put stradalo je 350 knjiga iz najvrjednije referentne zbirke, dvadeset osam polica i više od 300 m² parketa, koji su sada zamijenjeni keramičkim pločama. Preuređenje knjižnice uslijedilo je zahvaljujući Gradskom uredu za kulturu, Alianz osiguranju i Gradskom stambenom poduzeću.

Knjižnica Novi Zagreb ima odjel za odrasle s čitaonicom u kojoj je stalno gužva jer umirovljenici traže dnevni i tjedni tisak. U studijskoj čitaonici studenti i srednjoškolci koriste referentnu zbirku, a u odjelu za djecu i mlade s igranicom predškolci nalaze svoju prvu slikovnicu ili slušaju priče. Inače, knjižnica ima više od 44 000 knjiga i 8000 članova, a poznata je po raznovrsnom programu kao što su likovne izložbe u galerijskom prostoru, dok tematske i prigodne izložbe knjiga prate značajne obljetnice i aktualna zbivanja. Vrlo često organiziraju se književni susreti, predavanja i priredbe za korisnike i članove različitog uzrasta i obrazovanja.

Knjižnica Novi Zagreb – Travno posebno se ističe po specifičnim događanjima kao što su tradicionalni *Susreti glagoljaša u Travnom*, a surađuje s brojnim institucijama – od osnovnih škola i dječjih vrtića do Doma za starije i ne-moćne osobe Sveta Ana gdje ima stacionar.

Središnja Knjižnica Novi Zagreb u Travnom (veličine 386 m²) ima četiri ogranaka: Knjižnicu Dugave (225 m²), Knjižnicu Savski Gaj (149 m²), Knjižnicu Vjekoslava Majera u Zapruđu (120 m²) i Knjižnicu Slobodština (100 m²). Do sredine 2007. godine otvorit će se i novi ogranak u naselju Slobodština, u Zahradnikovoj ulici br. 8, dok će služba nabave i obrade biti preseljena u prostor stare – nekadašnje knjižnice Slobodština. Uz Međunarodni centar za usluge u kulturi Novi Zagreb i Centar za kulturu Novi Zagreb, ove su knjižnice žarišta kulture i jedini promicatelji kulturnih

događanja na velikom području grada Zagreba s više od 140 000 stanovnika.

Ipak, dugogodišnji plan o novoj središnjoj knjižnici i dalje ostaje neostvaren san.

N. Potežica
n.potezica@kgz.hr

Nova Područna knjižnica Ploča

Gradska knjižnica Zadar dobila je još jednu područnu knjižnicu u gradskom predjelu Ploča, koja je svečano otvorena 24. travnja 2007. godine uz prigodan program. Tom je prilikom gradonačelnik Grada Zadra, dr. sc. Živko Kolega, najavio i otvaranje novih ogranaka Gradske knjižnice Zadar.

Mjesni odbor Ploča dio je grada Zadra koji dosad nije bio pokriven mrežom knjižničnih usluga. Nakon ratnih razaranja zgrada je obnovljena i u njoj je Mjesni odbor dobio ured i mjesto za sastanke. Građevinski potpuno završen, prostor od 85 m² dvije je godine čekao svoju namjenu. Pripreme na uređenju i opremanju prostora za knjižnicu počele su u rujnu 2006. godine. S obzirom na udaljenost od Središnje knjižnice (8 km), prostor je osmišljen mješovito za sve dobne skupine korisnika: djecu, mlade, odrasle, umirovljenike.

Nakon provedenih pozivnih natječaja i odabira najpovoljnijeg, prostor je opremio Školski servis iz Zagreba. Nabavljena je potrebna tehnička oprema: računala, pisač, TV, glazbena linija, 2 playera za slušaonicu, a početni fond je 1600 knjiga, 100 CD-ova i DVD-ova, društvene igre, igračke za predškolce, 15 naslova dnevnog, tjednog i mjesečnog tiska, pet časopisa. Nabava i obrada su centralizirane i u sastavu su Središnje knjižnice. Poslovanje se odvija uz pomoć računalnog programa Crolist, a korisnici mogu koristiti usluge svih knjižnica u sustavu Gradske knjižnice Zadar. Korisnicima su na raspolaganju i dva računala za pristup internetu te 12 mjesta za sjedenje u čitaonici. Kutak za djecu nudi slikovnice, lekturu, beletristiku za slobodno čitanje, knjige za mlade, stripove.

D. Kamber-Kontić
doroteja@gkzd.hr

Bibliobus donosi nove sadržaje

Osim knjižnične građe, bibliobus Gradske knjižnice Zadar za svoje korisnike nastoji prirediti i zanimljive programe. Tako je, osim brojnih radionica za djecu koje su priređene u gotovo svim mjestima, Gradska knjižnica Zadar u Donjem Srbu priredila predavanje o proizvodnji sira

na seoskom gospodarstvu. Predavačica mr. sc. Ana Grgas iz Hrvatskog zavoda za poljoprivrednu i savjetodavnu službu govorila je o tehnologiji proizvodnje sira ukazavši na propuste i nedostatke tehnološkog procesa njegove proizvodnje i čuvanja, o vrednovanju kvalitete i mogućnostima plasmana domaćeg sira na tržištu. Mr. sc. Grgas je okupljene mještane izvijestila i o novostima u poljoprivrednoj politici - između ostaloga, o poticajima za podizanje trajnih nasada.

Posebice je bila dobro primljena i akcija besplatnog mjerenja krvnog tlaka i šećera u krvi priređena na stajalištu u Maslenici. Korišteni su različiti oblici oglašavanja (plakati, novine, radio, ali i obavijest na nedjeljnoj Svetoj misi, te osobne preporuke) pa je akcija privukla velik broj mještana. Prisutnima su podijeljeni promidžbeni materijali knjižnice, a predstavljen je i rad bibliobusa. Ova je akciju priređena u povodu 4. travnja, Svjetskog dana zdravlja, u suradnji s Gradskim društvom Crvenog križa Obrovac. Rezultati akcije pokazali su se već pri sljedećem dolasku bibliobusa - brojniji posjet i novi upisi korisnika.

Po reakcijama prisutnih stekao se dojam da su ova kva događanja dobrodošla, jer su zbog loše infrastrukture i udaljenosti od županijskog središta građani zaknuti za mnoga društvena događanja. Ovdje, ali i u drugim sličnim mjestima, čini se da se pomaci ipak događaju – bibliobus donosi sadržaje!

N. Radman
nada.radman@gkzd.hr

Centar za vizualnu kulturu djece i mladih kao sastavni dio odjela za djecu i mladež Gradske knjižnice “Juraj Šižgorić” Šibenik

Centar za vizualnu kulturu djece i mladih osnovan je krajem 2005. godine pri Gradskoj knjižnici “Juraj Šižgo-

rić” Šibenik s ciljem unapređivanja umjetničkog odgoja djece i mladih, ponajprije iz područja vizualne kulture. Njegova suština jest u ideji da kontinuiranim djelovanjem pridonosi kvalitetnijem vrednovanju i podučavanju vizualne umjetnosti djece i mladih, što se ostvaruje kroz sustavne radioničke projekte, suradnju s odgojno-obrazovnim ustanovama te arhiviranjem i evaluacijom produkcije nastale u navedenim aktivnostima.

Ideja o osnivanju ovog centra rođena je davno na Međunarodnom dječjem festivalu i uvijek su je iznova poticali istaknuti domaći i strani stručnjaci za područje dječjeg umjetničkog odgoja koji su se godinama zdušno zalagali za njenu realizaciju upravo ovdje, u Šibeniku. Razlog tomu stoji, naravno, u činjenici da je to grad najstarijeg dječjeg festivala (47-godišnja tradicija) i bogate kulturno umjetničke baštine, na našu sreću - dobro očuvane.

Ovo je prvi ovakav centar u Hrvatskoj, dok u svijetu takvi centri već odavno postoje i vrlo su često u sklopu knjižnica. Kako je naša knjižnica preseljenjem u novi moderno uređen prostor postala svojevrsnim kulturnim centrom (s gotovo devet tisuća korisnika), logično je da je ova ideja upravo u jednom takvom prostoru našla plodno tlo za realizaciju.

U prvoj godini djelovanja centar se predstavio javnosti s petnaestak značajnih projekata te se na taj način izborio za svoje mjesto na kulturnoj sceni i ostvario prepoznatljiv identitet. Posebno su značajni radionički projekti koji uključuju suradnju s odgojno-obrazovnim, kulturnim i drugim javnim ustanovama, lokalnom zajednicom i medijima.

Radionička aktivnost u centru je živa i raznovrsna. Osim redovitih radionica za djecu osnovnoškolskog uzrasta koje se tijekom cijele godine održavaju četiri puta tjedno, a tijekom praznika svakodnevno, uobičajeni su i programi suradnje s odgojno-obrazovnim ustanovama. Tako smo u prošloj godini ostvarili suradnju s gradskim vrtićima, osnovnim i srednjim školama i Centrom Šubićevac (ustanova za odgoj i obrazovanje djece s posebnim potrebama). U te projekte kao partnere smo uključili: Prometni ured šibenske policijske uprave, NP “Krka”, Gradski muzej, Šibensko kazalište i Međunarodni dječji festival. U navedenim aktivnostima sudjelovalo je više od tisuću djece i mladih, a rad u paru i grupni oblici rada su uobičajeni i češći od individualnog.

Svi su projekti predstavljeni javnosti izložbama, predavanjima i izletima te su uvijek medijski odlično praćeni.

Svaki mjesec smo se bavili drugim sadržajem. Tako je siječanj bio posvećen šibenskom humanističkom krugu. Djeca osnovnoškolskog uzrasta svoje su likovne radionice posvetili: Horaciju Fortezzi, renesansnom zlataru i graveru, Jurju Čulinoviću, glasovitom slikaru i zetu Jurja Dalmatinca, uz petstotu obljetnicu njegove smrti i Faustu Vrančiću, izumitelju, jezikoslovcu i humanistu svjetskog

značaja. U veljači su tema bile maske. Djeca su izrađivala velike naglavne maske u tehnici oblikovanja kaširanjem. Ožujak je bio posvećen lutkarstvu, travanj pričama braće Grimm (uz godinu braće Grimm) pa su djeca na radionica-ma slikala prizore iz bajki akrilom na platnu. Svibanj je bio posvećen zaštićenim životinjama NP "Krka". Projekt je završio izložbom uz Svjetski dan biološke raznolikosti i posjetom nacionalnom parku za svu djecu sudionike radionice. U lipnju smo se bavili tehnikom ručne izrade papira. Radionice je vodila Barbara Guttman iz Mađarske, likovna umjetnica koja se specijalizirala upravo za to područje. U srpnju smo se bavili kompjutorskom animacijom, a voditelj je bio Darko Vidačković, Beč. Kolovoz i rujan tematski su vezani uz kamenu plastiku iz povijesne jezgre grada. Radi se po motivu, vani. U listopadu tematiziramo likove iz priča i bajki kao sitnu plastiku. U studenom se bavimo dizajnom, a u prosincu božićnim motivima.

Gotovo svi ovi projekti usko korespondiraju s kulturno-umjetničkom baštinom, izrastaju iz nje, temeljeći se ili na stvarnim izvorima koje je zbog smještaja knjižnice moguće fizički obići ili na pisanim i slikovnim materijalima koje knjižnica posjeduje.

Obrada sadržaja iz područja zavičajne baštine kroz program integriranog rada i projektne nastave

Na početku ove školske godine započela je vrlo plodna suradnja s osnovnim školama na području upoznavanja i izučavanja zavičajne baštine. U planiranju programa posebna se pozornost polaže radu s najmlađima kojima se prenose tradicionalne vrijednosti na kojima počiva identitet grada iz kojega potječu. Naime, valoriziranje vlastitog nasljeđa počinje upravo razvojem kvalitetnog i osviještenog odnosa najmlađih prema živoj tradiciji i duhu mjesta u kojem žive. Program se putem kreativnih radionica na temu kulturne baštine ostvaruje u suradnji s dječjim vrtićima, osnovnim i srednjim školama, udrugama itd.

Program je koncipiran na način da učitelji razredne i predmetne nastave dovode razrede ili grupe učenika na radionice u centar, gdje djeca navedene sadržaje usvajaju kroz praktične likovne zadatke u tehnikama, formatima i oblicima rada koji zbog formalnih, tehničkih, organizacijskih ili drugih razloga nisu ostvarivi u učionici. Na taj način podučavanje određenih nastavnih sadržaja dobiva karakter timskog rada učitelja u suradnji s centrom, a istodobno usvajanje sadržaja kod djece kroz praktične zadatke iz područja vizualne kulture postaje zanimljivim kreativnim istraživanjem, najčešće u grupnom obliku rada ili u paru. O sociološkim prednostima takvih oblika rada u odnosu na individualne, kao niti o efikasnosti takvog aktivnog učenja nije potrebno posebno govoriti. Bilo da je riječ o integriranom radu ili radionici kao o dijelu projektne nastave, ovaj se program dosad pokazao iznimno zanimljivim i kvalitetnim. I mada produkcija sama po sebi nikad nije cilj u radioničkom obliku rada, nego je to prije svega proces, ova suradnja sa školama je i u tom smislu bila iznimno

plodna. Tako je svaka grupa koja je sudjelovala u programu centra iz njega otišla obogaćena ne samo stečenim znanjima i vještinama nego i zanimljivim likovnim uracima koji će zasigurno naći svoje mjesto u njihovim školama.

Posebno uspješnima su se pokazale radionice inicijala u interpretaciji djece prema predlošcima iz hrvatske pisane baštine, radionice glagoljice, pleterne ornamentike prema predlošcima iz starohrvatske sakralne baštine, slikarske radionice u kojima djeca slikaju svoj grad osvještavajući na taj način sliku o svom užem zavičaju ili na primjer radionica teatra, gdje djeca kao dio projekta *Upoznajemo kazalište* oblikuju kazališnu scenu rekvizitima, scenskim dekorom, kostimiranim glumcima i svim pripadajućim elementima, da spomenemo samo neke od uspješnica. Materijalna i duhovna baština se tematiziraju kroz radionice i kao dio učeničkih istraživačkih projekata, na primjer kroz radionice vezane uz božićne, pokladne, uskršnje ili druge običaje. Po završetku radionice svi učitelji dobivaju fotomaterijal tjekla radionice za dokumentaciju ili pano te potvrdu o sudjelovanju u programu centra.

Z. Bilušić

zbilusic@knjiznica-sibenik.hr

Za svijet dostojan djeteta - u povodu 100. obljetnice rođenja Astrid Lindgren

Hrvatski centar za dječju knjigu pokrenuo je početkom 2007. godine u suradnji s Odjelom za djecu i mladež Gradske knjižnice Knjižnica grada Zagreba, Pionirskom knjižnicom u Ljubljani (Slovenija) te Stockholm University (Švedska), pod pokroviteljstvom Švedskog veleposlanstva u Zagrebu, projekt pod nazivom *Za svijet dostojan djeteta*, a u povodu 100. obljetnice rođenja znamenite dječje spisateljice Astrid Lindgren. Autorica i voditeljica projekta je Ranka Javor, voditeljica Hrvatskog centra za dječju knjigu, a suradnica na projektu Hela Čičko, koordinatorica Odjela za djecu i mladež Gradske knjižnice.

Projekt se sastoji od nekoliko segmenata: *Natječaja za najbolje dječje likovne i literarne radove*, *Izložbe nagrađenih radova*, *Međunarodnog stručnog skupa o životu i djelu Astrid Lindgren*, *Nacionalnog kviza za poticanje čitanja u Mjesecu hrvatske knjige (15.10. – 15.11.)* te tiskanja tisuću plakata za projekt obilježavanja obljetnice (ilustracija i dizajn akademski slikar Tomislav Zlatić), distribuiranih u narodne i školske knjižnice.

Na natječaj je iz narodnih knjižnica i osnovnih škola iz velikog djela Hrvatske pristiglo više od tisuću dječjih radova na temu Pipi Duge Čarape, od čega osam stotina likovnih i više od dvije stotine literarnih. Prosudbena povjerenstva za dječje radove u sastavu Andrea Petrlik-Huseinović, akademska slikarica, Iva Koerbler i Ranka Javor - povjesničarke umjetnosti, te Melita Rundek, dječja spisateljica, i

Hela Čičko, prof. književnost, imala su težak zadatak odabrati i nagraditi najbolje. Radovi koji su ušli u uži izbor izloženi su u prostoru Odjela za djecu i mladež Gradske knjižnice, a šezdesetak radova odabrano je i za Međunarodni dječji festival u Šibeniku. Završna svečanost dodjele nagrada bit će upriličena na Interliberu tijekom Mjeseca hrvatske knjige.

Na Međunarodnom stručnom skupu o djelu Astrid Lindgren, održanom 16. travnja 2007. u Hrvatskom centru za dječju knjigu, sudjelovalo je desetak stručnjaka, mahom profesora s filozofskih fakulteta i visokih učiteljskih škola Hrvatske i Slovenije, na čelu s dr. sc. Marijom Nikolajevom, Stockholm University, Švedska. Ona je dva dana kasnije nastupila i u Pionirskoj knjižnici u Ljubljani, gdje je također održan Međunarodni simpozij posvećen velikoj švedskoj spisateljici.

Na oba skupa sudjelovala je i Hela Čičko, koja je s aspekta knjižničara i voditelja kreativnih radionica u svom radu pod nazivom *Pipi na Gula-Gula otoku* predstavila radionice kreativnog pisanja koje su se provodile na Odjelu za djecu i mladež Gradske knjižnice, a u kojima su se učenicima mlađe školske dobi na nekonvencionalan i začudan način pripremali za čitanje knjige Astrid Lindgren *Pipi Duga Čarapa*. Knjiga je na popisu obvezne lektire za četvrti razred osnovne škole, što je potaknulo veliki interes učitelja za ovaj oblik suradnje s knjižnicom. Cilj kreativnih radionica je potaknuti kod djece znatiželju prema knjizi koju će tek pročitati, ali s voljom i užitkom!

U tijeku su pripreme i rad na osmišljavanju Nacionalnog kviza za poticanje čitanja u čast Astrid Lindgren koji će se održati u Mjesecu hrvatske knjige od 15. listopada do 15. studenog 2007. godine.

Hrvatska kulturna javnost ove će godine živjeti u znaku velike obljetnice kraljice dječje knjige - Astrid Lindgren.

H. Čičko
h.cicko@kgz.hr

Okrugli stol *Digitalizacija kulturne baštine – lokalne vrijednosti u EU kontekstu*

(Koprivnica, 7. svibnja 2007.)

U suradnji sa Savjetom za europske integracije Koprivničko-križevačke županije Knjižnica i čitaonica "Fran Galović" Koprivnica već treću godinu zaredom organizira program kojim se uključuje u obilježavanje Europskog tjedna u svojoj lokalnoj sredini. *Informacije o EU* bila je tema programa u 2005., *Informacijska pismenost i društvo znanja* u 2006., a ove godine organiziran je okrugli stol *Digitalizacija kulturne baštine – lokalne vrijednosti u*

EU kontekstu. Nadovezujući se na radionicu o Nacionalnom programu digitalizacije arhivske, knjižnične i muzejske građe i pokretanju projekta *Hrvatska kulturna baština*, koja je za ravnatelje baštinskih ustanova u sjeverozapadnoj Hrvatskoj održana u Varaždinu 14. 3. 2007., ovaj stručni skup okupio je oko teme digitalizacije kulturne baštine na lokalnoj razini predstavnike knjižnice, muzeja i arhiva. Dijana Sabolović-Krajina govorila je o planovima digitalizacije u Knjižnici i čitaonici "Fran Galović" Koprivnica, Damir Hrelja o digitalizaciji arhivskog gradiva Državnog arhiva u Varaždinu, Ana Tuk o radu Arhivskog sabirnog centra Koprivnica (Državni arhiv u Varaždinu), Draženka Jalšić Ernečić o digitalizaciji građe Muzeja grada Koprivnice i Kristijan Crnković o digitalizaciji lokalnih novina *Glasa Podravine*. Poseban doprinos iznimno dobro posjećenog skupa bilo je predstavljanje projekata digitalizacije koji su rezultat istraživačkog rada u koprivničkim osnovnim školama, tako da su nastavnica Lidija Vranar i učenik Sami Janjanin iz OŠ Antuna Nemčića Gostovinskog, Koprivnica, predstavili projekte *Tragom obiteljskih uspomena* i *Zaboravljeni Car austrijski*, a Filmska družina OKO iz OŠ Đure Esterca, Koprivnica, projekt *Sinagoga u Koprivnici*.

D. Sabolović-Krajina
dijana.sabolovic-krajina@kc.t-com.hr

Pomozimo im čitati

U Gradskoj knjižnici Zadar održana je druga iz ovogodišnjeg ciklusa radionica namijenjenih edukaciji i stručnom usavršavanju knjižničara. U organizaciji Matične službe za narodne i školske knjižnice Zadarske županije, Društva knjižničara Zadar i Centra za stalno stručno usavršavanje, mr. sc. Ljiljana Sabljak, knjižničarska savjetnica, dipl. knjižničarka Dunja-Marija Gabrijel i prof. logoped Željka Butorac održale su zanimljivo predavanje (radionice) *Pravo na razvoj pismenosti: građa lagana za čitanje i logo-biblioterapija*.

Osim knjižničara narodnih i osnovnoškolskih knjižnica, na radionici su sudjelovali logopedi i defektolozi zadarskih dječjih vrtića. Sudionici su upoznati s oblicima knjižničnih usluga namijenjenih osobama s teškoćama u usvajanju čitanja i pisanja te knjižničnih usluga namijenjenih osobama s posebnim potrebama. Uvodno je rastumačen pojam ciljanog, tj. vođenog čitanja, gdje literarni tekst služi kao predložak za strukturirani razgovor, te dopušta intervenciju u sam tekst (mijenjanje dijela ili završetka teksta, pisanje poruka liku i sl.). Polaznici su upućeni na korištenje *Smjernica za građu laganu za čitanje* i *Smjernica za knjižnične službe i usluge s osobama s disleksijom* u izdanju Hrvatskoga knjižničarskog društva u planiranju i provođenju ovih oblika knjižničnih usluga. Nakon upoznavanja

nja sudionika s teškoćama u čitanju i pisanju, tj. učenju kod djece i mladih s naglaskom na disleksiju, na temelju Uputa za preradbu građe lagane za čitanje za osobe s disleksijom polaznici su samostalno izradili preradbu zadanog teksta. Zaključak je sudionika da bi ova radionica, uz navedene polaznike, bila primjerena i učiteljima razredne nastave, na kojima je velika odgovornost ranog uočavanja disleksije kod djeteta.

Koncepciju edukacijskih programa u kojima je teorijski rad prožet konkretnim primjerima iz prakse te radionice u kojima uče primijeniti ono što su na predavanju čuli knjižničari smatraju najkorisnijima. Za ovu radionicu jednoglasna je ocjena iz Zadra: preporučujemo kolegama!

N. Radman
nada.radman@gkzd.hr

Predavanje o autorskom pravu u Koprivnici

U Knjižnici i čitaonici "Fran Galović" u Koprivnici, u suradnji s Centrom za stalno stručno usavršavanje, dr. sc. Daniela Živković održala je 17. travnja 2007. stručno predavanje na temu *Autorsko pravo*. Tom je prigodom upoznala nazočne knjižničare sa značenjem zakona i podzakonskih akata koji se odnose na knjižnice i/ili knjižničare, međunarodnim preporukama, smjernicama, normama, pravilnicima te drugim dokumentima koji se odnose na zaštitu intelektualnog vlasništva, privatnosti te zaštitu podataka i kulturne baštine. Razmotrena je i problematika pravilnika i ugovora kojima se uređuju odnosi za pojedine aktivnosti u knjižnicama.

Na radionici je sudjelovalo sedamnaest polaznika koji su došli iz različitih vrsta knjižnica (narodnih, specijalnih i školskih) s područja čak četiri županije. Sudeći prema tome, ali i prema raznovrsnim i vrlo konkretnim pitanji-

ma koja su sudionici radionice postavljali voditeljici, ova je tema vrlo aktualna u radu naših knjižnica. Naime, u suvremenom poslovanju knjižnica postavljaju se mnoga pitanja vezana baš uz autorska prava koja se odnose npr. na nabavu i posudbu neknjižne građe poput glazbenih CD-ova, filmova na DVD-ovima ili zvučnih knjiga (ponajprije namijenjenih osobama s posebnim potrebama); mnoge nejasnoće pojavile su se i kod priprema za digitalizaciju pojedine građe u knjižnicama, a česte su nedoumice i kod korištenja građe s interneta, kao i kod stavljanja pojedinih podataka na internet. Kako u području propisa o poštivanju autorskih prava koji se odnose na knjižnice kao na specifične korisnike još uvijek ima dosta nepoznanica, ova tema svakako zahtijeva redovito praćenje te informiranje knjižničara o svim relevantnim novim saznanjima na tom području, te je predavanjem održanim u Koprivnici učinjen dobar korak upravo u tome smjeru.

Lj. Vugrinec
ljiljana@knjiznica-koprivnica.hr

Predavanje i radionica Knjižnične službe i usluge za djecu

Prva od sedam planiranih radionica za 2007. godinu koje Gradska knjižnica Zadar organizira u suradnji s Centrom za stalno stručno usavršavanje i Društvom knjižničara Zadar održana je 4. travnja 2007. godine. Dr. sc. Ivanka Stričević i Hela Čičko, viša knjižničarka, održale su predavanje i radionicu *Knjižnične službe i usluge za djecu*. Dr. sc. Ivanka Stričević govorila je o međunarodnim zbivanjima, trendovima i perspektivama u knjižničnim službama i uslugama za djecu u 21. stoljeću te o ulozi knjižničara u provođenju Smjernica za knjižnične usluge za djecu.

Kolegica Hela Čičko govorila je o načinima i mogućnostima izgradnje zbirke za djecu te o oblicima poticanja čitanja uz predočenje praktičnog iskustva rada s djecom. Polaznici radionice imali su priliku sudjelovati u pripremi lektire na drugačiji način.

Na edukaciji je sudjelovalo 22 knjižničara iz narodnih i školskih knjižnica Zadarske i Šibensko-kninske županije.

D. Kamber-Kontić
doroteja@gkzd.hr

Stručni izlet u Beč

U okviru daljnje edukacije za knjižničnu uslugu za slijepe i slabovidne, koju pruža od 2006. godine, Knjižnica i čitaonica "Fran Galović" Koprivnica organizirala je stru-

čni izlet u Beč od 31.3. do 1.4.2007. godine. Osim posjeta Glavnoj gradskoj knjižnici u Beču, jednoj od najzanimljivijih europskih knjižnica u arhitektonskom i konceptualnom smislu (www.buechereien.wien.at), cilj je bio posjetiti izložbu *Dijalog u mraku: otkrijte svoja osjetila*, koja senzibilizira videće osobe na život slijepih u svakodnevnom životu (www.dialogimdunkeln.at), te *Kuću glazbe* (www.hdm.at). Koprivničkim knjižničarima pridružili su se i knjižničari iz Zagreba, Zaprešića, Čakovca, Pule, Opatije, Karlovca i Lendave (Slovenija).

Dijalog u mraku nije uobičajena izložba. Jedna je od najuspješnijih eksperimentalnih izložbi koja je u posljednjih osamnaest godina, prema ideji dr. Andreasa Heinickega iz Njemačke, privukla više od 4 milijuna posjetitelja u Europi, Americi i Japanu. Godinama je bila putujućeg karaktera i prezentirana je u sedamnaest zemalja svijeta, a sada se uz Beč istodobno održava u Hamburgu, Frankfurtu i Mexico Cityju.

Glavni orijentir u kretanju kroz prostor izložbe u kojemu se ništa ne vidi nisu oči nego niz drugih osjetila: dodir, opip, sluh, njuh, a iznad svega pouzdanje u vodiča, koji je slijep ili slabovidan, te komunikacija, suradnja i međusobna ispomoć s ostalim članovima u grupi (svega osmero posjetitelja istodobno ulazi u izložbeni prostor, a obilazak traje oko sat vremena). Slijepi ili slabovidni vodič upućuje glasom ili dodiranjem kako se u potpunom mraku kretati kroz prostore i instalacije koji simuliraju svakodnevne situacije: park, gradske ulice, trgovine, prijelaz preko prometne ulice, vožnja gradskim autobusom, snalaženje u kafiću... Vodiča se upoznaje tek na izlazu iz izložbene dvorane.

Izložba u *Kući glazbe* također je interaktivnog karaktera, a s izložbom *Dijalog u mraku* povezuje ju orijentacija prema otkrivanju vlastitih senzornih kapaciteta, u ovom slučaju slušnih osjetila.

Sabolović-Krajina

dijana.sabolovic-krajina@kc.t-com.hr

U svijetu čarolije: vile, vilenjaci, vještice i čarobnjaci

Tijekom ove školske godine u Osnovnoj školi Poreč, pod vodstvom učiteljice Marije Matasović i školske knjižničarke Vesne Milanović, realizirana je projektna nastava u IV. a razredu pod nazivom *U svijetu čarolije: vile, vilenjaci, vještice i čarobnjaci*. Projekt je pokrenut na inicijativu knjižničarke koja je bila potaknuta čitateljskim interesima učenika mlađe dobi. Cilj ovog projekta bilo je poticanje čitanja, razvijanje kreativnosti, međusobna suradnja učenika, učitelja, roditelja i šire zajednice kroz aktivan i stvaralački rad u školi i izvan nje. Projekt se nastojao maksimalno integrirati u svakodnevnu nastavu. Tako su učenici imali

priliku uživati na satu čarobne matematike koju su realizirali roditelji učenika te su ugostili mnoge zanimljive goste, među kojima i književnika Dragu Orlića koji ih je uputio u čarobni svijet istarskih štriga, štroliga i štriguna. Realiziran je zajednički izlet s roditeljima učenika u obližnju Kringu, gdje su se svi imali prilike upoznati s legendom o istarskom štrigunu Juri Grandu. U školskoj knjižnici nastala je i slikovnica *Čarobna zemlja Atris* koju su napisali i ilustrirali sami učenici. Projekt je predstavljen pred brojnom publikom na Dječjem odjelu Gradske knjižnice Poreč.

V. Milakovic

vesna.milanovic@pu.t-com.hr

Godišnjica Američkog kutka u Knjižnici i čitaonici Bogdana Ogrizovića

Američki kutak Knjižnice i čitaonice Bogdana Ogrizovića 30. svibnja 2007. obilježio je godinu dana uspjeha rada. Kutak je otvoren u dogovoru Veleposlanstva Sjedinjenih Američkih Država i knjižnice, što je prirodan slijed rada Odjela knjiga na stranim jezicima.

Nakon preseljenja na novu lokaciju i zatvaranja svoje knjižnice, Veleposlanstvo SAD-a uočilo je potrebu otvaranja odjela u svrhu predstavljanja i popularizacije svoje kulture, ali i međusobne razmjene informacija dviju zemalja. Ovakvi centri su otvoreni u Osijeku, Rijeci i Zadru, te napokon prije godinu dana i u Zagrebu. Veleposlanstvo je u cijelosti financiralo opremu kutka, što se tiče polica, knjižne i neknjižne građe, kao i opreme (dva računala, dva plazma televizora i oprema potrebna za održavanje videokonferencija).

Kutak je otvoren s inicijalnim fondom od ukupno 700 svezaka knjiga iz svih znanstvenih područja i područja kulture, kao i CD-ovima, DVD-ovima i časopisima. Krajem 2006. godine knjižnica je dobila i financijska sredstva od ukupno 13 000 dolara, te je po svom izboru mogla nabaviti knjižnu građu koju traže korisnici – prije svega studenti povijesti, anglistike i književnosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu, s kojima knjižnica vrlo uspješno surađuje već desetljećima.

Danas Američki kutak ima više od 1000 svezaka knjiga, kako za djecu, tako i odrasle, neknjižnu građu i dobar izbor časopisa. Tako se u knjižnici mogu pročitati dnevne novine *The Washington Post* i *The New York Times*, tjedni časopisi *Time*, *National Geographic*, *Discover*, *Popular Science*, *National History*, *Scientific American*, *New York Review of Books*, *Premiere*, *Downbeat*, *Rolling Stone* i *Sports Illustrated*, *Vanity Fair* i *People*, te časopisi za djecu i tinejdžere *Ask Magazine*, *Dig*, *National Geographic Kids*, *Zoobooks*, *Disney*, *Hopscotch for Girls*, *Seventeen* i *Cicada*.

Američki kutak, koji vrlo predano vodi diplomirana knjižničarka Marina Lončar, u ovih je godinu dana ugoštio značajne američke pisce, sveučilišne profesore i glazbenike. Tako su od pisaca gostovali Marc Seifer, poznati američki pisac i autor knjige o Nikoli Tesli, i Joan Bauer, američka spisateljica za djecu. Od profesora su gostovali dr. Mark J. Madigan, prof. engleske literature na Nazareth koledžu Rochester, prof. prava, povijesti i sociologije Robert J. Cottrol sa sveučilišta u Washingtonu koji je održao predavanje o povijesti ljudskih prava i trenutačno aktualnoj situaciji u SAD-u, te dr. Kimberly Engber, gost prof. na Filozofskom fakultetu u Zagrebu.

Knjižnica je uz pomoć Veleposlanstva u ožujku otvorila i džezoteku koja sadrži knjige o povijesti i teoriji džez-a, biografije glazbenika, ali i CD i DVD kolekciju džez-a. Džezoteku je otvorila popularna džez glazbenica i skladateljica Esperanza Spalding, uz pomoć direktora festivala, Dražena Kokanovića i Conrada Turnera, u ime Veleposlanstva. U sklopu džezoteke Američkog kutka organizirana je i izložba fotografija Davora Hrvoja na temu Charlesa Lloyda, poznatog američkog džez glazbenika, koji je i sam posjetio kutak i izložbu.

Američki kutak obilježio je i Dan planeta Zemlje u sklopu Globe ekspedicije, programa kojemu je sponzor Veleposlanstvo SAD-a, a okuplja učenike osnovnih škola iz cijele Hrvatske. Globe ekspedicija je organizirala izložbu najboljih fotografija, čije je proglašenje organizirano u knjižnici, a otvorio ga je veleposlanik Sjedinjenih Američkih Država, njegova ekselencija Robert Bradtke.

Nakon ovako bogate godišnjice rada Američkog kutka, pod pokroviteljstvom Veleposlanstva organizirana je radionica europskih kutaka od 16. do 18. svibnja 2007. u Gradskoj knjižnici Zadar, koja i sama u svom sastavu ima Američki kutak.

U radionici su sudjelovala 44 sudionika, od baltičkih zemalja do Rumunjske, Bugarske, Albanije, Kosova, Srbije, Slovenije, Bosne i Hercegovine te Hrvatske, što je bila prigoda da se usporede različite prakse koje imaju istu misiju i viziju svoga rada.

Na radionici su kao gošće sudjelovale i dr. Helena Pavić i Tania Vivitsky koje su predstavile Sabre Foundation Zagreb i Sabre Foundation Boston. One su u ime fondacije mnogim narodnim i specijalnim knjižnicama donirale tisuće svezaka knjiga i još uvijek ih po simboličnim cijenama (10 kn) može svatko kupiti u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu.

Na radionici je svaki od sudionika predstavio svoj Američki kutak i djelokrug aktivnosti. U konačnici se može zaključiti da hrvatski ne zaostaju u radu, dapače, naša stvarnost u kojima Američki kutak djeluje u sklopu knjižnica pokazuje se kao komparativna prednost, posebice u sklopu narodnih knjižnica koje već imaju širok krug korisnika koji dijele zajedničke interese i zahtjeve. Naravno, potrebno je naglasiti da bez potpore Veleposlanstva

Sjedinjenih Američkih Država, uključujući i samog Veleposlanika, knjižnica ne bi mogla tako visoko postaviti svoje ciljeve koje vrlo uspješno i ostvaruje.

J. Kovačević

knjiznica-bogdan-ogrizovic@zg.htnet.hr

Hrvatsko knjižničko vijeće

Zapisnik s 2. sjednice Hrvatskoga knjižničkog vijeća

održane u Ministarstvu kulture 14. prosinca 2006. u 9,30 sati

Na 2. sjednici Hrvatskoga knjižničkog vijeća, održanoj 14. prosinca 2006. god. u prostorijama Ministarstva kulture, bile su nazočne gđa Davorka Bastić, predsjednica Vijeća, te članice gđa Zdenka Sviben, gđa Ivana Vladilo, gđa Mira Zovko, gđa Jelka Petrak i gđa Kata Ivić. Dijelu sjednice nazočila je gđa Marina Mihalić.

U radu Vijeća sudjelovala je gđa Jadranka Slobodanac, savjetnica za narodne knjižnice pri Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu.

Iz Ministarstva kulture bili su nazočni: mr. sc. Branka Šulc, pomoćnica ministra, gđa Ivana Lacković, viša stručna savjetnica, i gđa Vedrana Kovač, stručna suradnica iz Odjela za knjižničnu djelatnost, te gđa Gordana Majcen, viša upravna savjetnica iz Uprave za normativne i upravno-pravne poslove.

Dr. sc. Josip Stipanov, glavni ravnatelj Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, svoj je nedolazak ispričao unaprijed dogovorenim poslovnim obvezama.

Za sjednicu je predložen sljedeći

DNEVNI RED

1. Ovjera zapisnika s 1. sjednice Hrvatskoga knjižničkog vijeća
2. Obavijest o novim članovima Hrvatskoga knjižničkog vijeća slijedom održane 35. skupštine Hrvatskoga knjižničarskog društva
3. Imenovanje članova povjerenstava Hrvatskoga knjižničkog vijeća
4. Razmatranje prijedloga pristiglih na Poziv za predlaganje programa javnih potreba u kulturi Republike Hrvatske za 2007. god.
5. Razno
  - a. Osamostaljenje Općinske knjižnice Udbina
  - b. Preseljenje Središnje knjižnice Čeha iz Narodne knjižnice „Petar Preradović“ Bjelovar u Pučku knjižnicu i čitaonicu Bjelovar.

Dnevni red jednoglasno je prihvaćen uz sljedeće dopune: kao 4. točka dnevnog reda uvrštena je **Informacija o zaključcima 4. savjetovanja za narodne knjižnice**. Točka 4. postaje točkom 5., a točka 5. točkom 6.

Ad 1) Ovjera zapisnika s 1. sjednice Hrvatskoga knjižničkog vijeća

Zapisnik s 1. sjednice Hrvatskoga knjižničkog vijeća jednoglasno je prihvaćen uz sljedeće izmjene: u točki 3. *Dogovor o radu*, briše se rečenica: „*Isto se odnosi i na sustav školskih knjižnica, posebice na rješavanje nedorečenosti kod polaganja stručnih ispita.*“

Ad 2) Obavijest o novim članovima Hrvatskoga knjižničkog vijeća slijedom održane 35. skupštine Hrvatskoga knjižničarskog društva

Predsjednica Vijeća, gđa Bastić, predstavila je nove članice Hrvatskoga knjižničkog vijeća, slijedom održane 35. skupštine Hrvatskoga knjižničarskog društva. Nove članice Vijeća su gđa Zdenka Sviben, predsjednica, i gđa Ivana Vladilo, potpredsjednica Hrvatskoga knjižničarskog društva.

Ad 3) Imenovanje članova povjerenstava Hrvatskoga knjižničkog vijeća

Članicama Povjerenstva za predlaganje dodjele zvanja višeg knjižničara i knjižničarskog savjetnika imenuju se:

- mr. sc. Vedrana Juričić, knjižničarska savjetnica, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti
- mr. sc. Žaneta Baršić-Schneider, knjižničarska savjetnica, Hrvatska informacijsko-dokumentacijska referalna agencija
- mr. sc. Ljiljana Sabljak, knjižničarska savjetnica, Knjižnice grada Zagreba
- mr. sc. Vera Erl, knjižničarska savjetnica, Filozofski fakultet Osijek
- dr. sc. Maja Jokić, knjižničarska savjetnica, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu.

Za članove Ispitnog povjerenstva za polaganje stručnih ispita za knjižnično osoblje predlažu se sljedeći kandidati:

- doc. dr. sc. Jelka Petrak, Središnja medicinska knjižnica, Medicinski fakultet u Zagrebu
- mr. sc. Tatjana Nebesny, Knjižnice grada Zagreba
- prof. dr. sc. Danijela Živković, Filozofski fakultet u Zagrebu
- mr. sc. Jelica Leščić, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti
- dr. sc. Jasmina Lovrinčević, Graditeljsko-geodetska škola u Osijeku
- Dorica Blažević, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu.

Vijeće će imenovati Ispitno povjerenstvo nakon konzultacija s predloženim kandidatima.

Članovima Povjerenstva za izradu novog prijedloga standarda za visokoškolske knjižnice, na temelju odluka Vijeća s 18. i 19. sjednice HKV-a, održanih 28. veljače i 21. ožujka 2006. god., potvrđuju se:

- gđa Senka Tomljanović, Sveučilišna knjižnica u Rijeci
- prof. dr. sc. Tatjana Aparac-Jelušić, Filozofski fakultet u Osijeku

- Edita Bačić, dipl. iur., Pravni fakultet u Splitu
- mr. sc. Marina Mihalić, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu
- doc. dr. sc. Jelka Petrak, Medicinski fakultet u Zagrebu
- gđa Jadranka Petričević, Sveučilište u Zadru
- gđa Sofija Bogoje, Fakultet za turizam i vanjsku trgovinu Sveučilišta u Dubrovniku.

Članovima Povjerenstva za izradu Nacrta prijedloga pravilnika o postupanju s obveznim primjerkom, imenovanih na 2. sjednici HKV-a, održanoj 15. svibnja 2002. god., do realizacije navedenog, potvrđuju se:

- gđa Irena Medić, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu
- gđa Ivanka Kuić, Sveučilišna knjižnica Split
- gđa Milenka Bukvić, Znanstvena knjižnica Zadar.

Ad 4) Informacija o zaključcima sa 4. savjetovanja za narodne knjižnice

Gđa Zdenka Sviben, predsjednica Hrvatskoga knjižničarskog društva, izvijestila je Vijeće o zaključcima sa 4. savjetovanja za narodne knjižnice na temu *Internet u knjižnicama, knjižnice na internetu*, održanog 27. rujna 2006. god. na Plitvičkim jezerima, uoči 35. skupštine Hrvatskoga knjižničarskog društva.

Rezultati ankete provedene u 170 knjižnica u RH, kojom se željela istražiti mogućnost pristupa internetu u narodnim knjižnicama, pokazali su vrlo neravnomjerne mogućnosti pristupa internetu u pogledu financijskih i tehničkih uvjeta.

Stoga su zaključci savjetovanja:

1. da Ministarstvo kulture sklopi s Microsoftom Hrvatska jedinstveni ugovor o licenciranju softvera za sve narodne knjižnice, čime bi se postigla povoljnija cijena licence
2. da Ministarstvo kulture sklopi ugovor s nekim od kvalitetnih davatelja usluga na hrvatskom tržištu za besplatan ili povoljniji pristup, kao što je to Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa omogućilo školskim knjižnicama; tako bi se ostvarila proklamirana definicija narodnih knjižnica kao mjesta slobodnog pristupa informacijama s jednakim uvjetima za sve građane
3. da Ministarstvo kulture osigura narodnim knjižnicama u RH odgovarajuću suvremenu informatičku opremu kako bi one mogle obavljati svoje primarne zadaće.

Vijeće je zaključilo da se zaključci savjetovanja upute na razmatranje i postupanje Povjerenstvu za informatizaciju Ministarstva kulture, koje će izvijestiti Hrvatsko knjižničko vijeće o mogućoj realizaciji.

Ad 5) Razmatranje pristiglih prijedloga na Poziv za predlaganje programa javnih potreba u kulturi Republike Hrvatske za 2007. god.

Hrvatsko knjižničko vijeće na sjednici održanoj 14. prosinca 2006. godine razmatralo je prijedloge pristigle na Poziv

za predlaganje programa javnih potreba u kulturi za 2007. godinu.

Na Poziv za predlaganje programa javnih potreba u kulturi Republike Hrvatske za 2007. godinu prispjelo je 346 programa, od kojih se 254 prijavnice odnose na nabavu knjižne i neknjižne građe u narodnim knjižnicama. Zahtjevi za obnovu knjižnog fonda u knjižnicama u sastavu, mahom brojnih ustanova u kulturi, nisu bili predmet rasprave Vijeća.

U skladu s temeljnim kriterijima o razvoju knjižnične djelatnosti u Republici Hrvatskoj i ciljevima proklamiranim u Strategiji razvoja narodnih knjižnica, Vijeće se u prvom redu vodilo potrebom ulaganja u razvoj svih knjižnica. Naravno, naglasak je na matičnim knjižnicama koje su temeljem Zakona o knjižnicama i Pravilnika o matičnoj djelatnosti nositelji i pokretači pozitivnih promjena u knjižničarstvu, a potom i na knjižnicama koje su svojim djelovanjem u lokalnoj zajednici proširile mrežu knjižnica, povećale broj članova i uopće obuhvat stanovnika, potencijalnih korisnika, smisljeno i organizirano obogaćivale fond i usluge.

Vijeće je, dakako, iskazalo posebnu skrb za knjižnice na područjima od posebne državne skrbi, brdsko-planinskim područjima i otocima.

Unatoč praksi jednakomjernog ulaganja osnivača i Ministarstva u program nabave građe - dakle, ulaganja u omjeru 1:1 (osim iznimaka u prethodno spomenutim slučajevima kad se tolerira 30% udjela u sredstvima Ministarstva kulture), Vijeće se u nekim situacijama zalaže za odstupanje od pravila upravo radi poticanja razvoja i onih sredina koje nisu uvijek u mogućnosti pratiti sredstva Ministarstva. Pri tomu ne zanemaruje realizaciju sredstava u prethodnoj godini za nabavu knjižne i neknjižne građe, s posebnim naglaskom na utrošena sredstva osnivača i vlastita sredstva knjižnica.

Pri raspoređivanju sredstava Vijeće se kretalo, u najvećem broju slučajeva, u okvirima prošlogodišnje raspodjele, podržavajući knjižnice koje su izvršile zakonsku obvezu osamostaljenja i knjižnice koje imaju bibliobusne službe (predložena su dodatna sredstva u iznosu od 50 000,00 kn po vozilu).

Vijeće je uočilo povećanje broja programa manifestacija u knjižničnoj djelatnosti, ali i izrazilo zadovoljstvo širokom pokrivenošću programima svih područja Republike Hrvatske.

Vijeće je podržalo programe koje su knjižnice uputile prema drugim upravama ovoga Ministarstva, posebice u području informatizacije, investicija, zaštite i restauracije knjiga i periodike te međunarodne kulturne suradnje.

Prijavnice pristigle na razmatranje Hrvatskom knjižničnom vijeću koje se odnose na djelokrug drugih uprava upućene su na razmatranje nadležnim upravama Ministarstva kulture.

Vijeće smatra da bi prijedlozi na Poziv za predlaganje programa trebali sadržavati specificirane opise programa, prema Standardima za narodne knjižnice u RH (tip knjižnice, broj stanovnika, broj korisnika, opseg fonda itd.), kako bi se programi mogli ocijeniti na temelju ujednačenih podataka. Zbog razlike u ispunjavanju prijavnica knjižnica koje u sastavu imaju ogranke, Vijeće predlaže da knjižnice s ograncima šalju jedinstvenu prijavicu te da dobiju jedinstveni ugovor za program nabave knjižne i neknjižne građe.

Ad 6) Razno

a) Osamostaljenje Općinske knjižnice Udbina

Gđa Ivana Lacković informirala je Vijeće o dopisu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. U Gradskoj knjižnici Gospić održan je sastanak na temu osamostaljenja Općinske knjižnice Udbina te o mogućnosti razvoja mreže narodnih knjižnica Ličko-senjske županije.

Općinska knjižnica Udbina bila je dužna, prema Zakonu o knjižnicama, provesti postupak osamostaljenja. Prema Standardima za narodne knjižnice, ova knjižnica ne udovoljava osnovnim uvjetima za osnivanje samostalne ustanove, stoga je predloženo da se knjižnica ustroji kao ogranak ili knjižnična stanica Gradske knjižnice Gospić.

Samostalna narodna knjižnica Gospić obavijestila je Ministarstvo kulture da grad Gospić, kao osnivač knjižnice u Gospiću, ne želi podržati prijedlog da Općinska knjižnica Udbina postane ogranak Samostalne narodne knjižnice Gospić.

Vijeće je primilo na znanje ovu informaciju te izrazilo mišljenje da bi Gradska knjižnica u Gospiću trebala uložiti dodatne napore u svoje stručno obavljanje uloge županijske matične knjižnice pri ustrojavanju ogranaka ili knjižničnih stanica te iznalaženju najboljih rješenja za sve knjižnice u Ličko-senjskoj županiji.

b) Preseljenje Središnje knjižnice Čeha iz narodne knjižnice «Petar Preradović» Bjelovar u Pučku knjižnicu i čitaonicu Daruvar

Gđa Lacković informirala je Vijeće o zamolbi Saveza Čeha i očitovanju Narodne knjižnice «Petar Preradović» Bjelovar o preseljenju Središnje knjižnice za češku nacionalnu manjinu iz Bjelovara u Daruvar.

Središnja knjižnica za češku nacionalnu manjinu privremeno je smještena u Narodnu knjižnicu «Petar Preradović» u Bjelovaru, no uskoro će se steći uvjeti za preseljenje te knjižnice u obnovljenu Pučku knjižnicu i čitaonicu u Daruvaru, u kojem živi najveći dio pripadnika te manjine, što je i bila intencija pri ustanovljavanju ovih knjižnica.

Vijeće je podržalo preseljenje Središnje knjižnice Čeha iz Narodne knjižnice «Petar Preradović» Bjelovar u Pučku knjižnicu i čitaonicu u Daruvaru.

Sjednica je završila u 14 sati.

Zapisnik sastavila:

Vedrana Kovač, stručna suradnica

Sastanak IFLA-inog Koordinacijskog odbora javnih knjižnica

(Zagreb, od 1. do 4. ožujka 2007.)

IFLA-in Koordinacijski odbor javnih knjižnica svoj je redovni polugodišnji sastanak održao u Hrvatskoj. Zagreb je početkom ožujka 2007. ugostio predsjednike i tajnike sedam sekcija koje djeluju u okviru Odjela javnih knjižnica: Narodne knjižnice, Knjižnice za djecu i mladež, Školske knjižnice, Knjižnične usluge za multikulturalnu populaciju, Knjižnične usluge za osobe s posebnim potrebama, Knjižnice za slijepe i Knjižnice metropola. Time se nastavila praksa da se sastanak, kao i svake godine, održi u drugoj zemlji iz koje dolazi predsjednik/tajnik jedne od navedenih sekcija. Ove godine bila je to Sekcija knjižnica za djecu i mladež i njezina predsjednica dr. sc. Ivanka Stričević. Za većinu sudionika bio je to prvi boravak u Zagrebu, a svi su posebno pohvalili dobru organizaciju i odličnu logistiku za dvodnevni intenzivan rad na dnevnom redu. Oduševio ih je grad koji su imali prilike upoznati tijekom organiziranog turističkog obilaska koji je sponzorirao Turistički ured grada.

Domaćin sastanka bilo je Hrvatsko knjižničarsko društvo, koje je osiguralo logistiku za organizaciju, a veliku pomoć pružile su Nacionalna i sveučilišna knjižnica i Knjižnice grada Zagreba, u čijim se prostorima sastanak održavao.

Sastanak je bio radnog karaktera, a zapisnik sa sastanka bit će, nakon što ga prihvate svi sudionici, dostupan na mrežnoj stranici Odjela javnih knjižnica (<http://www.ifla.org/VII/d3/dlsgp.htm>).

Najviše je vremena bilo posvećeno radu na projektima jer sve sekcije moraju međusobno usklađivati svoje projekte, odnosno dobiti za njih suglasnost Koordinacije, kako bi potom projekte odobrili Stručni i Glavni odbor IFLA-e. Posebno se radilo na završnom tekstu Smjernica za knjižnične usluge za bebe i malu djecu koje izrađuje Sekcija knjižnica za djecu i mladež u suradnji s ostalim sekcijama Odjela javnih knjižnica. Naime, pitanje odgovarajućih knjižničnih usluga za najmlađe i njihove roditelje nije pitanje samo Dječje sekcije nego i svih onih koje se bave potrebama posebnih korisničkih skupina ili posebnim vrstama knjižnica u kojima su korisnici djeca i roditelji.

Ove godine na Svjetskom knjižničarskom i informacijskom kongresu u Durbanu (Južna Afrika) Odjel javnih knjižnica ima zajednički cjelodnevni program pod nazivom *Social Inclusion - how can libraries embrace the challenge of reaching out to serve all people in their community?* Pitanje društvene odgovornosti javnih knjižnica i njihove otvorenosti za raznovrsne potrebe različitih korisničkih skupina bit će razmatrano sa stajališta svih navedenih sekcija, a od takvog cjelovitog pristupa očekuje se da rezultira novim spoznajama o uslugama koje knjižnice, ponajprije narodne, moraju pružiti svim građanima i da potakne

veću socijalnu osjetljivost knjižničara koji moraju prepoznati i odgovoriti na potrebe društveno isključenih ili depriviranih slojeva pučanstva. Upravo ovaj cjelodnevni program bio je jedna od najzahtjevnijih tema zagrebačkog sastanka jer se na poziv za prijavu izlaganja prijavilo pedesetak predavača, a odabrano je 14 izlaganja i pozvana tri predavača - uvodna govornika. Jedna od četiri cjeline u programu započet će promocijom Smjernica za knjižnične usluge za bebe i malu djecu, koje predstavlja I. Stričević.

Budući da je ova godina za IFLA-u izborna godina, na sastanku su dogovarani postupci za provođenje izbora za predsjednike i tajnike sekcija, te razmatrani strateški planovi koje bi trebali ostvarivati novoizabrani predsjednici, tajnici i stalni odbori sekcija u sljedećem mandatnom razdoblju.

I. Stričević

ivanka.stricevic@knjizmed.t-com.hr

Sastanak IFLA-ine Sekcije knjižnica za djecu i mladež

(Moskva, od 28. ožujka do 1. travnja 2007.)

Domaćin redovnog polugodišnjeg sastanka IFLA-ine Sekcije knjižnica za djecu i mladež bila je ove godine Državna dječja knjižnica u Moskvi, odnosno članica Sekcije Olga Andreeva, koja u toj knjižnici vodi Međunarodni odjel, a sudjelovali su članovi Stalnog odbora Sekcije iz Ruske Federacije, Hrvatske, Francuske, Nizozemske, Norveške i Japana, ukupno 8 članova. Svrha je ovakvih polugodišnjih sastanaka zajednički rad na tekstovima izjava i dokumenata koje Sekcija objavljuje, revizija strateškog plana Sekcije, upoznavanje s dokumentima koje na razini cijele IFLA-e donose Glavni i Stručni odbor, dogovori o tekućim i budućim projektima, rad na tekstu smjernica i sl. No, najveći dio vremena ovogodišnjeg sastanka bio je posvećen pripremi sljedeće IFLA-ine konferencije. Ove godine ta je priprema posebno obimna jer Sekcija ima sveukupno pet programa u Južnoj Africi. Naime, osim glavne IFLA-ine konferencije u Durbanu, Sekcija knjižnica za djecu i mladež, zajedno sa Sekcijom za multikulturalne knjižnične usluge i Sekcijom za čitanje, priprema trodnevnu pretkonferenciju u Pretoriji na temu *Innovative multicultural library services for all, with special reference to literacy, learning and linguistic diversity*. Prevideno je 16 izlaganja (odabranih između tridesetak pristiglih prijedloga), zatim tri pozvana predavanja i posjetiti knjižnicama. Više o programu u Pretoriji može se naći na mrežnoj stranici <http://lib.tut.ac.za/ifla/>.

U Durbanu, tijekom Svjetskog knjižničarskog i informacijskog kongresa, Sekcija knjižnica za djecu i mladež odgovorna je za četiri programa, od kojih su tri u sura-

dnji s drugim sekcijama. IFLA, posebice posljednjih godina otkako pojačano radi na jednom od strateških prioriteta, a to je partnerstvo, potiče sekcije da što više zajednički pripremaju programe jer većina tema zahtijeva multidisciplinarni pristup, a inovativne knjižnične usluge traže partnerstvo u provedbi. Stoga Sekcija knjižnica za djecu i mladež sa Sekcijom knjižnica za slijepe priprema program pod nazivom *Best practices in library services for print-disabled children*, sa Sekcijom za multikulturalne usluge program pod nazivom *Multilingual Library Services for Multilingual Families*, a s Odjelom javnih knjižnica (koji uključuje sedam sekcija) program pod nazivom *Social Inclusion - how can libraries embrace the challenge of reaching out to serve all people in their community?* Osim navedenog, poseban dvosatni program Sekcije bit će posvećen proslavi pete obljetnice Međunarodne dječje digitalne knjižnice, koja sa Sekcijom knjižnica za djecu i mladež ima potpisan ugovor o suradnji. Predstaviti će se rad ICDL-a tijekom pet godina te primjeri dobre prakse iz knjižnica gdje se s djecom organiziraju programi vezani uz Dječju digitalnu knjižnicu.

Na sastanku u Moskvi dogovoreni su završni programi koje IFLA objavljuje na IFLANET-u tijekom svibnja, te prijevodi i prevoditelji na druge službene IFLA-ine jezike.

Državna dječja knjižnica u Moskvi, u kojoj je održan sastanak Sekcije, djeluje kao nacionalna dječja knjižnica. Smještena je u velebnoj zgradi u središtu grada, no, nažalost, bila je zatvorena za javnost tijekom sastanka jer se tradicionalno zatvara zadnjeg petka u mjesecu kako bi se provelo temeljito čišćenje, a knjižničari složili građu na policama. U subotu, u vrijeme sastanka, knjižnica je bila otvorena, no neočekivano toplo proljetno vrijeme ostavilo ju je gotovo praznom jer su roditelji s djecom iskoristili dan za boravak na otvorenom. No, posjeti Moskovskoj središnjoj dječjoj knjižnici i Državnoj knjižnici Moskve (nekada Nacionalnoj knjižnici SSSR-a) pokazali su da su tijekom tjedna knjižnice gotovo prepune. Moskovska središnja dječja knjižnica djeluje na nekoliko lokacija, a usluge koje pruža uobičajene su za dječje knjižnice. Možda najveća razlika između naših i ruskih dječjih knjižnica, uočljiva već na prvi pogled, je u izgledu prostora – i Državna dječja knjižnica koja djeluje u velebnom prostoru i Moskovska središnja dječja knjižnica koja je smještena u znatno skromnijem prostoru imaju niz malih prostorija posebne namjene. Posebice je to vidljivo u Državnoj dječjoj knjižnici, gdje je uvijek u jednoj sobi smještena građa za posudbu (npr. literatura za djecu od 7 do 10 godina), a u drugoj sobi je čitaonica za djecu te dobi u kojoj se nalaze knjige, časopisi i sl. Tako je veliki prostor knjižnice, osim grandiozne ulazne dvorane, podijeljen na niz malih soba različite namjene. Ostaci nekadašnjih vremena vidljivi su ne samo u organizaciji prostora (koji se razlomljen lakše kontrolira) nego i u načinu rada (u nekim čitaonicama složene su školske klupe u redove).

Dječje knjižnice djeluju neovisno od sustava narodnih knjižnica, što može biti i prednost i nedostatak. Osnovna je prednost, kako ju sagledavaju i domaćini, što ustanove na-

mijenjene samo djeci i upravo djeci šalju poruku o važnosti koja se djeci i uslugama za njih pridaje. No, u posljednje vrijeme postoje inicijative da se dječje knjižnice integriraju u narodne kako bi se uslugama obuhvatili svi članovi obitelji na jednom mjestu.

Osim posjeta knjižnicama, u Moskvi je bio organiziran i posjet Nacionalnoj sekciji IBBY-a koja radi na promicanju ruske dječje knjige u svijetu i predstavljanju stranih autora djeci u Rusiji. Inače dobra suradnja s nakladnicima u posljednje je vrijeme otežana jer donedavno se surađivalo s jednim državnim nakladnikom dječjih knjiga, a sada ih ima na stotine pa i tisuće, stoga se, kako ističu domaćini, znatno teže prati produkcija dječje knjige i utječe na njezinu kvalitetu.

Iako knjižnice u Moskvi još uvijek nemaju zadovoljavajuće stanje glede pristupa korisnika internetu, promjene se zbivaju i u ovom području. U obje navedene dječje knjižnice djeca imaju osiguran pristup internetu. No, domaćini su više puta isticali činjenicu da je situacija u Moskvi znatno povoljnija nego u ostalim dijelovima zemlje i da su razlike među knjižnicama u Moskvi i u drugim krajevima Ruske Federacije goleme.

I. Stričević

ivanka.stricevic@knjizmed.t-com.hr

Kalendar održavanja skupova HKD-a

---

27. i 28. rujna 2007.

---

5. savjetovanje za narodne knjižnice

Organizatori: Nacionalna i sveučilišna knjižnica, HKD - Sekcija za narodne knjižnice i Gradska knjižnica Rijeka

Mjesto održavanja: Rijeka

21.-23. studenoga 2007.

---

11. AKM seminar: mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture

Organizatori: Hrvatsko knjižničarsko društvo, Hrvatsko muzejsko društvo i Hrvatsko arhivsko društvo

Mjesto održavanja: Poreč

---

10. prosinca 2007.

---

7. okrugli stol o slobodnom pristupu informacijama: Slobodan pristup informacijama i intelektualno vlasništvo

Organizatori: HKD - Komisija za slobodan pristup informacijama, HKD - Radna grupa za autorsko pravo, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu - Katedra za bibliotekarstvo

Mjesto održavanja: Zagreb, Knjižnice grada Zagreba, Starčevićev trg 6

7. seminar za knjižnice u sustavu znanosti i visoke naobrazbe – *Knjižnice i korisnici: Nazovi K za korisnika*

(Zagreb, 2. i 3. ožujka 2007.)

U Zagrebu je 2. i 3. ožujka 2007. godine u prostorima Fakulteta elektrotehnike i računarstva održan 7. seminar za knjižnice u sustavu znanosti i visoke naobrazbe pod zvučnim nazivom *Knjižnice i korisnici: Nazovi K za korisnika*. Slijedeći trendove u modernom knjižničarstvu, organizatori su odlučili da glavna tema skupa bude središnja točka svake knjižnice: novi, promijenjeni korisnik. Uz korisnika i nove načine poslovanja vežu se i teme predavanja koje su pokrivala izobrazbu korisnika, suradnju među knjižnicama, uloge knjižnica u novom, reformiranom sveučilištu te ulogu knjižnica u prosudbi znanstveno-istraživačkog rada.

Na prvom plenarnom izlaganju rektor Sveučilišta u Zagrebu dr. sc. Aleksa Bijeliš govorio je o ulozi knjižnica u izmijenjenom sveučilištu te zaintrigirao sudionike svojom idejom o ponovnoj prenamjeni stare zgrade NSB na Marulićevom trgu, današnjeg Arhiva, u staru/novu knjižnicu. Nostalgичnim pogledom bivšeg studenta-korisnika usluga i sadašnjeg rektora dao je novu nadu za budućnost prostora koji je sa svojim arhitektonskim rješenjem s početka 20. stoljeća idealan baš za tu namjenu.

Uloga knjižnice u novom, reformiranom sveučilištu sve je važnija na što je upozorio Franci Pivec (IZUM, Maribor) predstavivši Mariborsku deklaraciju kojom se upućuje na važnost kvalitete knjižnice pri ocjenjivanju kvalitete sveučilišta. Kvaliteta, kako knjižnica, tako i sveučilišta, prepoznaje se i po akademskom integritetu, o čemu je govorio Conrad Turner, djelatnik Veleposlanstva SAD u Zagrebu, ponudivši savjetovanje i pomoć pri održavanju raznih programa na tu temu.

Transparentnost usluga u akademskom okruženju bitna je za bolju percepciju knjižnica i knjižničara kod korisnika, ali i kod matične ustanove. Dosadašnja praksa pokazuje da je knjižničarska zajednica malo važnosti pridavala vlastitom marketingu, što se u ovo doba izmijenjenog sveučilišta i novog korisnika u potpunosti mijenja, kako navodi Dragutin Katalenac iz Gradske i sveučilišne knjižnice u Osijeku. Dr.sc. Jelka Petrak iz Središnje medicinske knjižnice Medicinskog fakulteta u Zagrebu pokazala nam je koliko je važna suradnja s matičnom ustanovom predstavivši usluge iz kojih je ona vidljiva.

Osim izrazito bitne suradnje s matičnom ustanovom, kvalitetna suradnja među knjižnicama donosi, uz ostale, prednost jeftinije konzorcijske nabave elektroničkih izvora, a primjer austrijskih sveučilišta predstavio je Helmut Hartmann iz Bibliothek der Karl-Francens sa Sveučilišta u Grazu. Ta tema se podrobnije izložila na *Okruglom stolu: Dial C for Consortia* na kraju prvog dana seminara na kojem je sudjelovalo 5 istaknutih domaćih i stranih stručnjaka.

Korištenje elektroničkih izvora, poput online baza podataka, mijenja poglede na zakone o autorskim i srodnim pravima i stavlja autore i korisnike u nove odnose – kojom temom

se pozabavio Dragutin Nemeč iz Biblioteke Pravnog fakulteta u Zagrebu. O institucionalnim repozitorijima ocjenskih radova (magistarske i doktorske radnje) na internetu govorio je Damir Pavelić iz Knjižnice Ekonomskog fakulteta u Zagrebu. Dr.sc. Mario Žagar voditelj Centra informacijske potpore zagrebačkog FER-a predstavio je prototip online knjige iz serije “raspodijeljene digitalne knjige” (Distributed Digital Books) pisanu u XML formatu i potpuno prilagođenu Internetu današnjice.

Marijana Glavica i Iva Melinščak Zlodi vode radionicu
Korištenje suvremenih tehnologija u podučavanju informacijske pismenosti

Predstavivši svoju knjigu *Information Literacy Assessment – the ACRL Standards and Beyond*, Ph.D. Teresa Y. Neely iz knjižnice Zimmerman Sveučilišta New Mexico, SAD, ukazala je na neminovnu potrebu za obrazovanjem na području informacijske pismenosti kako korisnika, tako i knjižničara, dok je Ana Ivaniš iz Croatian Medical Journal uputila na važnost poduke znanstvenog pisanja. Dr. sc. Aleksandra Horvat predstavila je Poslijediplomski doktorski studij informacijskih znanosti Odsjeka za informacijske znanosti Sveučilišta u Zagrebu, a program Odjela za knjižničarstvo Sveučilišta u Zadru predstavile su dr.sc. Tatjana Aparac Jelušić i mr. sc. Martina Dragija Ivanović upozorivši na nove korisničke potrebe.

U podne drugog dana seminara počele su dvije sesije po četiri radionice koja su se u najvećem dijelu nastavljale na prethodna predavanja gdje su sudionici mogli svoje novostečeno znanje primijeniti u praksi.

D. Mučnjak
dmucnjak@ffzg.hr

Okrugli stol Hrvatski znanstveni elektronički časopisi

(Zadar, 24. ožujka 2007.)

U organizaciji Povjerenstva za izdavačku djelatnost i Odjela za knjižničarstvo Sveučilišta u Zadru, časopisa *Croatian Medical Journal* i Hrvatskog informacijskog i dokumen-

tacijskog društva (HID), na Sveučilištu u Zadru je 24. ožujka 2007. održan okrugli stol *Hrvatski znanstveni elektronički časopisi*.

Uvodnim riječima skup su otvorili prof. dr. sc. Ante Uglešić, prorektor i predsjednik Povjerenstva za izdavačku djelatnost Sveučilišta u Zadru, koji je dao kratak pregled izdavaštva na Sveučilištu u Zadru, prof. dr. sc. Ana Marušić, glavna urednica časopisa *Croatian Medical Journal*, te prof. dr. sc. Damir Sapunar, predsjednik Upravnog vijeća Nacionalne i sveučilišne knjižnice.

Uslijedila je prva tema okrugloga stola - *Portali hrvatskih znanstvenih elektroničkih časopisa*, čiji je moderator bio doc. dr. sc. Srećko Jelušić, a u sklopu koje je bilo održano pet pozvanih izlaganja.

Prvo izlaganje pod nazivom *Hrvatsko informacijsko i dokumentacijsko društvo planovi razvoja i uređivanje časopisa kao segmenta portala Hrčak* održala je mr. sc. Jadranka Stojanovski koja je dala uvid u mogućnosti elektroničkih časopisa u usporedbi s tiskanim inačicama, te je predstavila mogućnosti sustava Open Journal System.

Prof. dr. sc. Sven Lončarić s Fakulteta elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu je u izlaganju *Iskustva u razvoju i korištenju informacijskog sustava Papyrus za izdavanje časopisa Journal of computing and information technology* predstavio faze nastanka sustava Papyrus, od početne potrebe za nekim računalnim sustavom do koje je došlo zbog povećanog posla pri uređivanju papirne verzije časopisa pa sve do izvrsnih rezultata nakon uvođenja novog sustava, u smislu smanjenog posla, povećanog broja pristiglih radova, lakše dostupnosti članaka te povećane čitanosti, o čemu govori i podatak da su u šest mjeseci radovi preuzeti 32 600 puta, što je u prosjeku 190 radova na dan. Izlaganje je upotpunila prof. dr. sc. Ana Marušić prenijevši svoja pozitivna iskustva prilikom korištenja sustava Papyrus.

Mr. sc. Teo Matković s Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu izazvao je veliko zanimanje prisutnih izlaganjem pod nazivom *Lokalizacija i implementacija otvorenih sustava za uređivanje i objavljivanje u hrvatskim znanstvenim časopisima kroz primjer Revije za socijalnu politiku i sustava Open Journal Systems*, u sklopu kojega je iznio mogućnosti koje uredniku i svim sudionicima u uređivačkom procesu pruža sustav Open Journal System, istaknuvši pritom činjenicu da se uvođenjem toga sustava povećao broj čitatelja (svaki članak pročitao 100-300 čitatelja), da se pretplata na tiskano izdanje nije smanjila i da su svi suradnici lako prihvatili nov način uređivanja.

Doc. dr. sc. Mirna Willer iz Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu je izlaganjem pod nazivom *Hrvatski mrežni znanstveni časopisi i obvezni primjerak u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici* upoznala prisutne s digitalnim arhivom mrežnih publikacija Nacionalne i sveučilišne knjižnice (DAMP), sustavom koji su zajednički razvili NSK i SRCE, a koji omogućuje pobiranje, dugotrajnu pohranu, zaštitu i pristup elektroničkim publikacijama, te s načinima uključivanja časopisa u digitalni arhiv.

Mr. sc. Tibor Toth iz Hrvatskoga informacijskog i dokumentacijskog društva iz Zagreba u svome je izlaganju pod nazivom *Koliko je debel Hrčak nakon prve godine?* predstavio Hrčak, središnji portal koji na jednom mjestu okuplja hrvatske znanstvene i stručne časopise koji nude otvoreni pristup svojim radovima ili minimalno bibliografskim podacima i sažecima svojih radova. Pri tome je naveo da se trenutno na tome portalu nalazi gotovo 8000 priloga u punom tekstu, 19 uredništava je samo prijavljeno, 15 uredništava ima objavljen jedan broj svoga časopisa, a 100 ih ima dva i više unesenih brojeva. Mr. sc. Toth istaknuo je i to da portal svaki drugi dan posjećuje i dubinski indeksira Google Scholar. U sklopu svoga izlaganja ukazao je i na neke od problema s kojima se susreću na portalu.

Moderator druge teme, *Nove informatičke tehnologije u procesu proizvodnje časopisa*, bio je Marko Gašpić. U sklopu te teme sudionici su razmjenjivali svoja iskustva o korištenju novih programa koji olakšavaju proces izrade znanstvenog časopisa, posebice u pogledu potrebe da se sadržaji znanstvenih časopisa izvode u tri oblika (1 way in – 3 way out tehnologija) – tiskani oblik, interaktivni PDF i XML, te su odgovarali na pitanja onih urednika koji svoje časopise još uvijek izdaju samo u tiskanom obliku, a zainteresirani su za izdavanje elektroničke verzije svojih časopisa. Osim toga, u tome dijelu raspravljalo se o prijedlogu o osnivanju zajednice urednika znanstvenih časopisa i njezina povezivanja sa sličnom europskom asocijacijom (European Association of Science Editors), te o prijedlogu zaključaka s toga okruglog stola i izradi mrežne stranice s forumom na kojoj bi se ti zaključci mogli raspravljati, dorađivati i formulirati, nakon čega bi bili predstavljeni javnosti i Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa RH.

Velik odaziv urednika i članova uredništava hrvatskih znanstvenih časopisa na ovaj okrugli stol na kojem je sudjelovalo više od 100 sudionika te njihovo aktivno sudjelovanje uz mnogobrojna pitanja govori o velikom interesu za objavljivanjem znanstvenih časopisa u elektroničkom obliku.

M. Tomić
mtomic@unizd.hr

XIX. proljetna škola školskih knjižničara

(Šibenik, od 18. do 21. travnja 2007.)

Agencija za odgoj i obrazovanje, Filozofski fakultet u Zagrebu, Tehnička škola Šibenik i Osnovna škola Petra Krešimira IV. organizirali su dosad najveću i najbrojniju IX. proljetnu školu školskih knjižničara. Od 18. do 21. travnja ove godine više od 400 sudionika pratilo je 63 izlagatelja na predavanjima i radionicama u šibenskom hotelu Solaris.

Još polovica sudionika nije stigla u hotel, a već je s radom započeo okrugli stol na kojem je Tatjana Aparac-Jelušić,

redovita profesorica osječkog Filozofskog fakulteta, govori-la o modelima obrazovanja školskih knjižničara usklađenih s Bolonjskim procesom. Na tu temu konstatirana je potreba školovanja knjižničara s jakim odgojno-obrazovnim modulom (studij 3+2), kako bi završetkom studija bili kompetentni za rad u školskim i svim drugim knjižnicama. Naglašena je potreba uvažavanja argumentiranih prijedloga HUŠK-a na novi Zakon o knjižnicama i knjižničarstvu.

Sanja Galic, knjižničarka III. osječke gimnazije i pred-sjednica HUŠK-a, postavila je pitanje o nelogičnom polaga-nju dvaju stručnih ispita za školske knjižničare, što je obveza jedino ove profesije u cijelom obrazovnom sustavu. Josipa Ri-htarića iz II. varaždinske osnovne škole zanimalo je što će biti s novozavršenim knjižničarima kad se popuni slobodnih pede-setak mjesta.

Na svečanom otvaranju mandolinski orkestar "Krešimir" i pjevački zbor "Cvrčak" iz Šibenika izveli su kratki i dojmljivi program, nakon čega je Martin Oršolić, pomoćnik ministra Pri-morca za zajedničke programe, najavio skorouplatu namjen-skih sredstava na račune svih škola za nabavu lektire koja će biti na prošlogodišnjoj razini. Novi lektirni popis u osnovnim školama traži više novaca za njihovu nabavu. Namjenska sred-stva trebala bi rasti svake godine sukladno povećanju državnog proračuna.

Burnu reakciju nazočnih knjižničara izazvala je njego-va kritika Školske knjige, Golden marketinga i Mozaik knji-ge zbog promocije svojih najnovijih izdanja na periferiji ovog skupa. Gospodin Oršolić nije bio upoznat s činjenicom da su spomenute izdavačke kuće bile pozvane na ovaj skup promo-virati svoja izdanja odlukom predsjedništva Hrvatske udru-ge školskih knjižničara (HUŠK). Katalozi njihovih izdanja i blokovi za pisanje ne mogu biti uzrok pojavi korupcije u ovoj profesiji kod nabave novih knjiga. Posljednjih godina, otkad ih nadležno Ministarstvo financira izravnim sredstvima, škol-ski knjižničari se dokazuju kao stručni i marketinški s(a)vjesni profesionalci u odabiru tražene najkvalitetnije knjige s najve-ćim rabatom. Sudionici su pozdravili najavu besplatnih udžbe-nika za osnovne i srednje škole, ali se ne slažu da trebaju su-djelovati pri njihovoj podjeli jer za to u školama postoje druge službe.

Nazočne su još pozdravili i zaželjeli kvalitetan rad Dar-ko Tot, zamjenik ravnatelja Agencije za odgoj i obrazovanje, Sonja Špiranec u ime Odsjeka za informacijske znanosti Filo-zofskog fakulteta u Zagrebu, te u ime domaćina dogradonačel-nik grada Šibenika gospodin Tomislav Ninić koji je pozvao sve školske knjižničare da bolje upoznaju i dalje promoviraju kulturnu baštinu kraljevskog grada Šibenika.

Voditeljica županijskog aktiva školskih knjižničara Du-brovačke županije, Irja Jerković, pozvala je nazočne na huma-nitarnu akciju pomoći za 12-godišnju Arbnoru Šahini koja bo-luje od tkz. sindroma staklenih kosti.

Drugi dan započeo je izlaganjem više savjetnice pri Mini-starstvu prosvjete i športa, Mire Zovko, na temu: školske knji-žnice – zakonski okviri i djelatnosti. Postignut je Sporazum

s izdavačima o jedinstvenoj cijeni knjige prve godine nakon objave. Novi Nastavni plan i program za osnovne škole po prvi put sustavno obrađuje knjižnični odgoj i obrazovanje po razre-dnim odjelima.

U prijedlogu Standarda predviđa se puno radno vrijeme za knjižničare već na osnovu osam razrednih odjela, odnosno 200 učenika u osnovnoj i 180 učenika u srednjoj školi. Hrvatski kriteriji u tom segmentu bolji su od susjedne Slovenije po rije-čima Majde Steinbuch, više savjetnice pri slovenskom Zavo-du, gdje je zakonski minimum za puno radno vrijeme školskog knjižničara 20 razreda. Temom *Knjižnična informacijska zna-nja kao kroskurikularna tema u osuvremenjivanju nastavnih programa u Sloveniji* zaključuje da su u poticaju čitanja prema finskom modelu i statistici uspješniji učitelji koji više suradu-ju sa školskim knjižničarom. Finska ima najbolju pismenost, a još uvijek nastoji popraviti uvjete rada u školskim knjižnicama. Svoje zanimljivo predavanje završila je citirajući A. Einsteina: "Ako želite da vaša djeca budu pametna, pričajte im priče. Ako želite da budu još bistrija, pričajte im još više priča."

Sonja Špiranec s Filozofskog fakulteta u Zagrebu svo-je izlaganje pod nazivom *Informacijska pismenost – kako da-lje poentira* citatom A. Abidija "bolja informacijska pismenost otvara vrata na putu do znanja".

Prijepodnevi dio plenarnih izlaganja završila je Veroni-ka Čelić-Tica, savjetnica za školske knjižnice u NSK, promo-cijom priručnika pod nazivom *Novi UDK* za školske knjižnice pripremljen u suradnji s Jelicom Leščić.

Poslijepodnevna predavanja održavana su istodobno u dvije dvorane zbog različite tematike srednjih i osnovnih ško-la. Tako je u prvoj Veronika Čelić-Tica izlagala na temu *Škol-ska knjižnica kao pomoć osobama s poteškoćama u čitanju i pisanju*. Jelka Kosi i Romana Fekonja govorile su o primje-rima dobre prakse u Sloveniji: knjižnično-informacijska zna-nja u okviru međupredmetnih poveznica u europskim gimna-zijskim razrednim odjelima na primjerima Gimnazije Ptuj i II. gimnazije Maribor.

O prostoru i opremi suvremene školske knjižnice govo-rile su Jasmina Lovrinčević iz osječke Graditeljsko-geodetske škole i Dinka Kovačević iz Osnovne škole A. Mihanović u Sla-vonskom brodu.

Istodobno, u drugoj dvorani Zdenka Bilušić, voditelj-ica Centra za vizualnu kulturu djece i mladih šibenske Grad-ske knjižnice, predstavila je na primjerima integriranog rada i projektne nastave suradnju njenog Centra i osnovnih škola u obradi sadržaja iz zavičajne baštine. Anita Cota iz drniške OŠ A. Mihanovića Petropoljskog izlagala je o utjecaju medi-ja na mlade.

Željka Kasumović Tonković iz zagrebačke Glazbene ško-le Blagoje Bersa govorila je o glazbi kao pomoćnom sredstvu u ostvarivanju uloge školske knjižnice u suvremenom sustavu odgoja i obrazovanja.

Ovogodišnja proljetna škola nudila je školskim knjižničarima izbor od čak 19 kreativnih radionica koje su se održavale posljednja dva dana seminara u svim raspoloživim dvoranama

i predavaonicama hotela, a one za koje su bila potrebna računala, sudionici su organizirano putovali u informatičke učionice šibenske Tehničke škole i Gradske knjižnice. Mnogi knjižničari ove godine iskoristili su mogućnost sudjelovanja na dvije radionice. Raznolikost obrađenih tema ukazuje na veliku širinu i složenost poslova knjižničarske struke. Odgojno-obrazovni sadržaji i primjena novih tehnologija u posredovanju informacijama potvrdili su činjenicu da su školske knjižnice informacijsko, kulturno i nastavno središte svake škole. Na kraju je svaka radionica ukratko predstavila svoj rad ostalim sudionicima skupa.

Ovdje treba spomenuti da će svi radovi i izlaganja biti objavljeni u zborniku i na repozitoriju portala školskih knjižničara UDK 02 na adresi: www.knjiznicari.hr

Skupština HUŠK-a i Zaključci skupa

Na Skupštini je prihvaćeno Izvješće o radu u protekloj godini i usvojen je novi Godišnji plan. Dopredsjednik Milan Josić nazočnim je članovima priopćio da je nadležno Ministarstvo prekinulo program informatizacije školskih knjižnica - nada se samo privremeno. Na Skupštini je formirano i više radnih skupina, poput uredništvo glasila HUŠK-a, marketinški tim i povjerenstvo za izradu kriterija nagrade "Višnja Šeta".

U Zaključcima ovog skupa ističe se potreba još bolje osobne i institucijske (MZOS - HUŠK) suradnje u svrhu daljnjeg razvoja ove profesije, a prvi korak je uključivanje Udruge knjižničara u izradu zbornika i organizaciju iduće proslavne škole.

Distribucija besplatnih udžbenika ne spada u obveze školskih knjižničara jer:

- udžbenici nisu dio knjižnične zbirke
- knjižnični prostor ne predviđa smještaj udžbenika
- knjižničar nema u opisu poslova distribuciju
- nabavu, dostavu, podjelu, reklamacije i vraćanje treba raditi osoba koja je posebno zadužena i honorirana za taj opsežan posao.

Projekt informatizacije i internetizacije školstva opremom i obrazovanjem (ECDL) primarno treba uključiti školske knjižničare i knjižnice.

Viša savjetnica u Agenciji za odgoj i obrazovanje, Biserka Šušnjić, u ulozi glavnog organizatora i moderatora većine događanja zaključila je: "Proljetna škola je najbolja prilika za razmjenu ideja i programa među školskim knjižničarima. Prema rezultatima valorizacijskog upitnika, skoro 99% anketiranih ističe svoje veliko zadovoljstvo i nove spoznaje, ali očekujem da će svaki školski knjižničar nakon povratka u svoju knjižnicu na neki način poboljšati svoj rad i tako povećati zadovoljstvo korisnika." Ana Krželj, savjetnica u Agenciji Splitsko-dalmatinske županije, je istaknula: "Proljetna škola je velika prigoda za stjecanje novih stručnih spoznaja koje će doprinijeti još većoj kompetenciji, a time i boljem statusu ove profesije u školi i društvu općenito."

B. Popinjač
bpopinja@public.srce.hr

Financijsko upravljanje u informacijskim znanostima: predavanja prof. dr. sc. Sebastiana Eschenbacha

Studenti 2. godine informatologije na Odsjeku za informacijske znanosti imali su ovaj semester priliku slušati profesora Sebastiana Eschenbacha koji je kao gost predavač, već drugu godinu zaredom, proveo dva tjedna na osječkom Filozofskom fakultetu. Profesor Eschenbach jedan je od vodećih austrijskih stručnjaka na području poslovnog upravljanja i financija. Doktorirao je na području poslovne administracije i psihologije, a trenutno predaje na Odsjeku za informacijske studije na Fachhochschule u Eisenstadtu u Burgenlandu, Austrija.

Ove je godine prof. Eschenbach održao predavanja na temu informacije i menadžmenta te standardizacije financijskih informacija, a u sklopu kolegija Poslovno komuniciranje. Studenti su na primjeru vodećih svjetskih tvrtki na polju informacijskih, informatičkih i telekomunikacijskih znanosti analizirali važnost relevantne financijske informacije i menadžmenta u ostvarivanju konkurentnosti i uspješnosti na tržištu. Iako kao kulturne ustanove koje su većinom financirane iz državnih proračuna, informacijske ustanove moraju moći odgovoriti na zahtjeve koje nameće masovno društvo, razvoj tržišta i evolucija kapitala kao glavnog pokretača poslovanja.

Kako prepoznati te zahtjeve, kako stvoriti vrhunski proizvod te kako pri tome ostvariti i financijsku dobit (koja postaje temeljem daljnjeg uspješnog poslovanja) neka su od pitanja na koja je prof. Eschenbach pokušao dati odgovor i naše studnete pripremiti za ulazak na europsko tržište informacija. Predavanja su se održavala od 23. travnja do 4. svibnja, a uz teoretski pregled i upoznavanje s temeljnim pojmovima iz područja financija i menadžmenta, studenti su se kroz praktični rad analize poslovanja i financijske organizacije nekih od najuspješnijih svjetskih tvrtki pripremili za budući uspješni i produktivni rad u informacijskim ustanovama.

Zahvaljujući trudu i organizaciji profesora Srećka Jelušića, posljednjih nekoliko godina studenti informacijskih studija imaju priliku provesti semestar studija u Eisenstadtu te i na taj način, uz već postojeće znanje i vještine, usvojiti i one iz područja poslovnog upravljanja i financijskog menadžmenta. Svi koji žele saznati nešto više o Odsjeku za informacijske studije u Eisenstadtu ili kontaktirati profesora Eschenbacha mogu posjetiti mrežnu stranicu http://www.fachhochschulen.at/FH/Studium/Angewandtes_Wissensmanagement_2595.htm.

M. Mićunović
mmicunovic@ffos.hr

Simpozij *Planning for Growth: the Impact of Digital Information on Libraries in Russia, Europe and the United States*

(New Jersey, 15. ožujka 2007.)

U organizaciji knjižnica Sveučilišta Seton Hall, SAD, i Međunarodnog knjižničnog informacijskog i analitičkog centra (*International Library Information and Analytical Center* - ILIAC) održan je 15. ožujka ove godine međunarodni simpozij posvećen utjecaju digitalnih informacija na knjižnice u Rusiji, Europi i Sjedinjenim Američkim Državama.

U uvodnom su dijelu simpozija izlagači govorili o različitim izazovima s kojima se susreću knjižnice, ali i ostale baštinske i akademske ustanove, u umreženom društvu. Jared Ingersoll (Sveučilište Columbia, SAD) otvorio je konferenciju kratkim izlaganjem o elektroničkim publikacijama i izvorima u knjižnicama. Posebnu je pozornost posvetio problemima vezanim uz e-časopise, kao što su osiguravanje trajnog pristupa časopisima (nakon što knjižnica prestane plaćati pretplatu), no istaknuo je da, nažalost, rješenje tog problema još uvijek ne postoji. Potom je Nathaniel Knight (Sveučilište Seton Hall, SAD) govorio o zaštiti elektroničkih dokumenata i digitalizaciji primarnih pisanih izvora. Uvodni dio simpozija završen je izlaganjem Sanjice Faletar Tanacković (Sveučilište J.J. Strossmayer, Osijek) koja je govorila o utjecaju informacijske i komunikacijske tehnologije na hrvatske institucije pamćenja.

Hrvatski sudionici na Simpoziju: Maja Basioli, Nenad Bach, Marta Mestrovic Deyrup, Sanjica Faletar Tanacković i Tatjana Lorkovic

Kako na Sveučilištu Seton Hall postoji značajan Odsjek za slavenske jezike i kulturu, prije početka drugog dijela konferencije ruska je delegacija ILIAC-ja predala domaćinima zbirku ruskih knjiga.

U nastavku simpozija, Yakov Shrayberg (Ruska nacionalna knjižnica za znanost i tehnologiju / ILIAC) upoznao je sudionike s odabranim digitalnim izvorima i zbirkama ruskih knjižnica, a Jim Niessen (Sveučilište Rutgers, SAD) predstavio je *Global Resources Network*, zajedničku inicijativu sjeverno-američkih sveučilišta i znanstvenih knjižnica, čiji je cilj podupirati međunarodne studije zaštitom i razmjenom znanja i primarnih materijala. Andrey Khokhryakov i Ekaterina Sirotnina (Knjižnični informacijski centar, Perm, Rusija) govorili

su o ulozi informacija, knjižnica i publikacija u ekonomskom, društvenom i kulturnom razvoju regije Perm.

Skup je završio okruglim stolom na temu *Uporaba tiskanih i elektroničkih izvora u akademskim i znanstvenim knjižnicama*, na kojem su, osim izlagača, sudjelovali i Howard McGinn (Sveučilište Seton Hall, SAD) i Tatjana Lorković (Sveučilište Yale, SAD).

S. Faletar Tanacković
sfaletar@ffos.hr

Konferencija EVA - Electronic Imaging and the Visual Arts

(Firenca, od 26. do 30. ožujka 2007.)

U Firenci je od 26. do 30. ožujka 2007. godine održana konferencija EVA (Electronic Imaging and the Visual Arts), čiji je cilj bio omogućiti razmjenu informacija i raspravu o trenutnom stanju zaštite te pružanja usluga u području kulturne baštine, kao i prikazati projekte i inicijative Europske zajednice koje se trenutno provode. Konferencija je obuhvatila široki raspon tema pa je stoga bila namijenjena širokom krugu sudionika. Glavne teme konferencije obuhvatile su primjenu digitalne tehnologije u zaštiti kulturne baštine, utjecaj ICT-a na pristup i korištenje usluga muzeja, integrirane digitalne arhive kulturne baštine i suvremene umjetnosti, utjecaj nove mobilne komunikacije na promociju kulturne baštine, kulturni turizam, ljudsko-računalnu interakciju u aplikacijama kulturne baštine, e-obrazovanje, problematiku autorskog prava, 3D razvoj u području arheologije i povijesti te digitalne usluge knjižnica, muzeja, arhiva i galerija.

Konferencija je započela dvjema radionicama, od kojih je jedna bila posvećena međunarodnoj suradnji u području kulturne baštine, a druga tehničkim pitanjima stvaranja usluga kulturnog naslijeđa te pitanjima autorskog prava u digitalnom okruženju. Prva tematska skupina izlaganja bavila se temom digitalnih knjižnica, kulturnih portala i virtualnih muzeja te prikazala projekte poput Digital Ambassadorship, The DIGMAP, Digital Preservation Europe, CALLAS projekt i sl. Druga skupina predavanja bila je posvećena predstavljanju primjera virtualnih muzeja. Daljnja izlaganja posebno su bila posvećena tematici primjene digitalnih tehnologija u području zaštite i restauracije kulturne baštine, poput automatskih senzora koji prate stanje kulture baštine, digitalne tehnike restauracije, računalne analize propadanja povijesnih zgrada, uz primjere brojnih projekata koji se provode u Italiji, Njemačkoj, Japanu. Poseban je interes bio usmjeren pristupu informacijama i stvaranju usluga dodane vrijednosti kako bi se objedinile usluge arhiva, knjižnica, muzeja, ali i drugih ustanova koje mogu pružiti sadržaje u ovom području, te zaštitila i promicala kulturna baština.

M. Krtalić
mkrtalic@ffos.hr

Sajam dječje knjige

(Bolonja, od 24. do 27. travnja 2007.)

Od 24. do 27. travnja 2007. godine održan je u Bolonji 44. sajam dječje knjige, okupivši na jednom mjestu najveće svjetske nakladnike knjiga za djecu i mladež, ilustratore, autore, prevoditelje, knjižničare, knjižare, tiskare, filmske i TV producente te članove udruga za promicanje knjiga za djecu i mladež. Sajam je zatvoren za one mlade od 18 godina jer mu je osnovna namjena sklapanje poslova, otkup izdavačkih prava, profesionalni razgovori s autorima, tekstopiscima i ilustratorima.

Veliki ulazni prostor sajma namijenjen je ilustratorima, to je mjesto najprestižnijeg međunarodnog prikaza inovativnih trendova u ilustriranju slikovnica i knjiga za djecu. Uz izložbu djela najboljih svjetskih ilustratora u dvije kategorije: beletristika (fiction) i popularno znanstvena (nonfiction), te cjelovit prikaz postignuća zemlje gosta (Belgija – izložba *Parada*), u tom se prostoru zbivaju susreti i predavanja koji posebice okupljaju još neafirmirane ilustratore. Nama najzanimljiviji bio je susret na kojem je proslavljena 30. obljetnica slikarske škole Sarmede. Jedan od voditelja radionica te škole je Svjetlan Junaković.

I u drugim dvoranama sajma održani su brojni književni susreti, prigodne priredbe, dodjele nagrada, predstavljanje cjelovitih produkcija pojedinih zemalja. Upoznali smo tako Philipa Pullmana kojeg je na sajam pozvala talijanska izdavačka kuća Salmani.

Međunarodni odbor za dječju knjigu - IBBY izložio je na svom štandu knjige predložene za Časnu listu. Iz Hrvatske to su *Dječje oči* Arsena Dedića (tekst), *Šuma Striborova* s ilustracijama Tomislava Tomića i *Poštarska bajka* u prijevodu Renate Kucher. IBBY je organizirao i tiskovnu konferenciju uz prezentaciju svog rada, s posebnim naglaskom na knjizi kao psihološkoj terapiji kod djece u kriznim situacijama kao što su ratovi, elementarne nepogode, smrt bližnjih i ostale tražične situacije.

Žiri sajma već 40 godina dodjeljuje nagrade za najbolje ostvarena djela u kategorijama za beletristiku (fiction), popularno znanstvene knjige (nonfiction) i Novi horizonti (New horizons). Ove godine ceremonija dodjele nagrade održana je u veličanstvenoj dvorani Stabat Mater u centru Bolonje, a dobitnici su:

- za beletristiku - norveška slikovnica Garmanns sommer – autor teksta i nadrealističkih ilustracija Stian Hole, izdavač Cappelen Forlag
- za popularno znanstvene knjige - francuska *Enciklopedija gubitnika, buntovnika i ostalih kreatura* - tekst Jean-Bernard Pouy, ilustracije Serge Bloch, izdavač Gallimard Jeunesse
- nagradu Novi horizonti - slikovnica za slijepe iz Meksika *El libro de los colores* koja pokušava slijepim osobama na taktilan način dočarati boje, tekst Menena Cottin, ilustracije Rosana Faría, izdavač Ediciones Tecolote.

Tijekom održavanja sajma posebna je važnost posvećena 100. obljetnici rođenja Astrid Lindgren. Uređen je izdvojen

prostor u kojem se prikazivao film o njoj, u Gradskom muzeju Bolonje otvorena je izložba ilustracija *Pipi Duge Čarape*, a objavljen je i dobitnik Memorijalne nagrade Astrid Lindgren kojoj je cilj promovirati prava djece i mladih na kulturu. Nagradu ALMA dobila je udruga Banco del Libro iz Venezuele. Ta institucija već godinama pronalazi nove putove za promociju čitanja među djecom, ne samo bibliobusima nego i bibliomulama koje donose knjige u udaljena planinska mjesta, ili bibliofalkasima, čamcima uz rijeku Orinoko. Banco del Libro je pokrenuo najveći centar u Latinskoj Americi za dječju knjigu koji funkcionira kao pomoć mladim autorima, ilustratorima i istraživačima. Tako je iznos od oko 550 000 eura došao u prave ruke.

Posljednjeg dana sajma održan je i Međunarodni susret dječjih knjižničara koji su obilježile naše kolegice knjižničarke Verena Tibljaš i Ivanka Stričević. Ideja Nizozemskog udruženja narodnih knjižnica i voditeljice njihovog Odjela za međunarodnu suradnju je da se na bolonjskom sajmu susretu dječji knjižničari s namjerom da podijele iskustva najbolje prakse kako bi se dobio pregled o inicijativama u dječjim knjižnicama u različitim zemljama. Ovogodišnji sastanak organizirali su Nizozemsko društvo narodnih knjižnica i IFLA-ina Sekcija za djecu i mladež, a odabran je naziv – akronim **Jes : Join, Enyoy i Share**. Bilo je prisutno četrdesetak knjižničara iz Nizozemske, Francuske, Italije i Hrvatske. Verena Tibljaš iz Gradske knjižnice Rijeka predstavila je njihov dugogodišnji program *Mladi za mlade*, u sklopu kojeg treniraju mladi volonteri koji provode radionice, književne susrete i druge oblike rada, te surađuju s drugim knjižnicama u Hrvatskoj koje imaju posebne usluge za tinejdžere. Bio je izložen i poster Gradske knjižnice Split koji je otišao na izložbu u Nizozemsku, gdje se skupljaju poster koji predstavljaju primjere dobre prakse i organiziraju povremene izložbe.

Već drugu godinu zaredom Hrvatska je predstavljena na zajedničkom štandu hrvatskih nakladnika, autora i ilustratora. Predstavili su se Golden marketing-Tehnička knjiga, Kašmir promet Dječja knjiga, Naša djeca, SysPrint i Algoritam. Katalog je sponzoriralo Ministarstvo kulture RH i Skupština grada Zagreba. Na štandu je bila postavljena izložba hrvatskih ilustratora, a tema su bili šeširi. Desetak naših mladih ilustrato-

ra i ilustratorica poigralo se zadanom temom, a rezultat je bio vesela, prpošna postava uradaka koji su šarmantno upotpunjavali izbor hrvatskih knjiga i slikovnica za djecu i mlade. U katalogu i na štandu predstavljen je i Međunarodni šibenski festival djeteta, a ove će godine po prvi put tijekom festivala krenuti i Šibenski sajam dječje knjige.

Sajmu su ove godine prisustvovali pisac i predsjednik Hrvatskoga društva književnika za djecu, Želimir Hercigonja, autorica Ljerka Car Matutinović, ilustratori Dražen Jerabek, ovogodišnji dobitnik nagrade *Grigor Vitez* za slikovnicu *Gorski duh* Želimira Hercigonje, te Zdenko Bašić, dobitnik *Ovce u kutiji* za ilustraciju *Priče o čokoladi* Irene Sertić.

Na hrvatskom štandu predstavljen je multimedijalna i filmska produkcija *Zagreb filma* i *Bulaja naklade*.

Na štandu Međunarodne biblioteke za mlade iz Münchena predstavljene su odabrane knjige iz cijelog svijeta za Biblioteku *Bijela vrana*. Iz Hrvatske tu su se našle knjige *Maleni Andree Petrik Huseinović* i *Vidi majmuna Zorana Pongrašića*.

Iako je smanjen broj izlagača u odnosu na prethodne godine, imali smo priliku vidjeti velik broj onih čije su knjige za djecu vrhunski ilustrirane, visokovrijednih tekstova prožetih životnim, djeci i mladima bliskim temama. Puno je izdavača s Dalekog istoka, posebice bismo željeli istaknuti Koreju koja oduševljava novim odmakom - kako u ilustraciji, tako i u tekstu. Njihove slikovnice i knjige pričaju o povijesti, običajima, kulturi i velikanima iz cijelog svijeta.

Tijekom sajma odvijale su se i radionice prevođenja dječje literature s engleskog, švedskog i njemačkog jezika.

Ove godine, za razliku od prijašnjih, nije održan skup DOCET – skup izlagača udžbenika, ostalog didaktičkog materijala i opreme za predškolske i školske ustanove.

Ž. Krušlin

djecja.knjiznica@knjiznica-drzic.hr

J. Nemanić

jasminka.nemanic@kgz.hr

Knjižnica - središte znanja i zabave

(Novo Mesto, 17. i 18. rujna 2007.)

Knjižnica Mirana Jarca Novo Mesto zajedno s Gradskom knjižnicom "Ivan Goran Kovačić" iz Karlovca, središnjom knjižnicom Slovenaca u Hrvatskoj, već treću godinu organizira dvodnevni međunarodni stručni skup *Knjižnica - središte znanja i zabave*, a ove godine održat će se 17. i 18. rujna u Novom Mestu. Tema ovogodišnjeg stručnog skupa je *Narodne knjižnice i otvorenost komuniciranja*.

Na skupu će u uvodnom dijelu biti predstavljeni psihološki i komunikološki činitelji koji utječu na komunikaciju (na osnovu teorije i analiza slovenske i hrvatske prakse).

Pozivamo vas da sa svojim stručnim radovima sudjelujete na skupu te primjerima dobre prakse predstavite rezultate kvalitetne komunikacije što ih izvodite u narodnim knjižnicama.

Podrobnije informacije možete dobiti kod Jadranke Zupančič, voditeljici matične službe u Knjižnici Mirana Jarca Novo Mesto, Rozmanova 28, 8000 Novo Mesto, tel. 07 393 46 89, jadranka.zupancic@nm.sik.si te kod knjižničarki Petri Kovič i Maji Ivanež, tel. 393 46 62, petra.kovic@nm.sik.si i maja.ivanez@nm.sik.si.

J. Zupančič

jadranka.zupancic@nm.sik.si

Koprivnički knjižničari gostovali u Mariboru

Na poziv Društva bibliotekara Maribora, 8.03.2007. koprivnički su knjižničari Ljiljana Vugrinec i Kristian Ujlaki gostovali na godišnjoj skupštini tog Društva. Mariborske kolege zanimao je projekt Udruge slijepih Koprivničko-križevačke županije i Knjižnice i čitaonice "Fran Galović" - *Knjižnične usluge za slijepi i slabovidni* koji je usvojen i najvećim dijelom financiran sredstvima EU kroz natječaj CARDS 2002. Slovenske kolege interesirali su se za sve elemente projekta – od pisanja i izrade natječajne dokumentacije, do njegove operacionalizacije i implementacije u postojeću ponudu knjižničnih usluga. Iskustva Knjižnice i čitaonice "Fran Galović" pažljivo su i sa zanimanjem saslušana i možda će biti primjer ponekoj slovenskoj knjižnici.

Boravak u Mariboru koprivnički knjižničari su iskoristili i za posjet Knjižnici Rotovž, Pionirskoj knjižnici Rotovž i obližnjoj čitaonici, te Knjižnici Nova vas i Pionirskoj knjižnici Nova vas koje se nalaze u dijelu Maribora Nova vas i dio su mreže Mariborskih knjižnica koju uz bibliobus čini još 19 knjižnica. Posebno zanimljiv bio je posjet Pionirskoj knjižnici Nova vas kojoj su članovi djeca i mladi do 15. godine života. Od knjižničnih usluga izdvojili bismo igrotku – zbirku

od preko 5 000 igračaka razvrstanih prema starosti djece kojima su namijenjene. Igračke se posuđuju na rok od tri tjedna a smještene su u zatvorenim ormarima jer se djeca teško odlučuju koju igru ili igračku posuditi kada su im sve na vidiku. Zanimljivo je da se kompleti Lego kocaka nakon svake posu-

dbe peru u prilagođenoj perilici rublja. Tako oprane, kocke se dezinficiraju, suše i pakiraju u čiste PVC omote te su nakon toga spremne za novu posudbu.

K. Ujlaki

kristian@knjiznica-koprivnica.hr

Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara

Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara, osnovan 2002. godine, djeluje kao organizacijsko i administrativno središte stalnog stručnog usavršavanja knjižničara i informacijskih stručnjaka u Republici Hrvatskoj.

Od ove godine, u redovni godišnji program uvršten je i novi modul Digitalizacija građe, kao zajednički program Ministarstva kulture Republike Hrvatske i Ureda Nacionalnog projekta digitalizacije arhivske, knjižnične i muzejske građe.

Program za 2007. godinu nudi deset modula te šezdeset radionica i tečajeva. Predavači su diplomirani knjižničari, sveučilišni profesori iz knjižničarstva, stručnjaci drugih struka, informatičari. Osim Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu i Knjižnica grada Zagreba, program se izvodi u suradnji sa županijskim matičnim knjižnicama te Sveučilišnim računskim centrom. Osim osnovnih tečajeva, svim polaznicima Centra omogućeno je i besplatno pohađanje ECDL tečajeva Sveučilišnog računskog centra, a navedenih po programu za 2007. godinu. ECDL (engl. *European Computer Driving Licence*) tečajevi dio su obrazovnog programa Srca iz područja osnova informacijskih tehnologija. Osim klasičnih ECDL tečajeva, polaznicima Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara omogućeno je pohađanje online tečajeva Srca.

Nadamo se da će ponuđene radionice i tečajevi ispuniti vaša očekivanja, te zahvaljujemo svima na suradnji.

Programski odbor

Raspored tečajeva srpanj – rujan 2007. godine

do normativne datoteke

NSK, Zagreb

4 sata

SRPANJ 2007.

Datum	Predavanja, seminari, radionice	Mjesto	Trajanje
2.7.2007.	VI.1. Vrednovanje knjižničnih i informacijskih službi i usluga	NSK, Zagreb	6 sati
3.7.2007.	III.5. Komunikacije unutar poslovnog sustava – knjižnice i korisnici	NSK, Zagreb	5 sati
5.7.2007.	IV.5. Zavičajna zbirka	GK, Zagreb	4 sata
6.7.2007.	I.3. Autorsko pravo	NSK, Zagreb	6 sati
9.7.2007.	VI.6. Kako predstaviti znanje	NSK, Zagreb	6 sati
10.7.2007.	IX.3. Odabir i priprema građe za digitalizaciju	NSK, Zagreb	6 sati

RUJAN 2007.

Datum	Predavanja, seminari, radionice	Mjesto	Trajanje
3.9.2007.	VI.9. Elektronički izvori znanstvenih informacija – scientometrijski instrumentarij	NSK, Zagreb	6 sati
3.9.2007.	IV.3. Izgradnja digitalnih zbirki	GK, Šibenik	4 sata
4.9.2007.	IV.1. Izgradnja zbirki u narodnim Knjižnicama	GK, Pula	6 sati
5.9.2007.	VI.2. Knjižnična statistika	NSK, Zagreb	4 sata
7.9.2007.	IV.2. Izgradnja i vođenje zbirki u školskim knjižnicama	GK, Zagreb	5 sati
10.9.2007.	V.10. Primjena UDK u školskim knjižnicama	GK, Zagreb	5 sati
10.9.2007.	IX.4. Norme i postupci u digitalizaciji	NSK, Zagreb	6 sati
11.9.2007.	II.6. Knjižnične službe i usluge za djecu	GK, Zagreb	6 sati
12.9.2007.	VI.3. Istraživačke metode	NSK, Zagreb	4 sata
12.9.2007.	IV.1. Izgradnja zbirki u narodnim knjižnicama	NK, Bjelovar	6 sati

13.9.2007.	IV.8. Službeni informacijski izvori i publikacije I	NSK, Zagreb	6 sati
14.9.2007.	IV.8. Službeni informacijski izvori i publikacije II	NSK, Zagreb	6 sati
17.9.2007.	IV.10. Online komunikacijske vještine u pružanju informacijskih usluga	NSK, Zagreb	5 sati
18.9.2007.	VII.9. Power Point	SNK, Gospić	5 sati
18.9.2007.	V.1. Katalogizacija omeđenih publikacija i nizova publikacija	NSK, Zagreb	6 sati
19.9.2007.	II.7. Knjižnične službe i usluge za mladež	GK, Sl. Brod	6 sati
19.9.2007.	VII.10. Stvaranje mrežnih stranica I	NSK, Zagreb	5 sati
20.9.2007.	VII.10. Stvaranje mrežnih stranica II	NSK, Zagreb	5 sati
21.9.2007.	IV.7. Multimedija u dječjim odjelima	NK, Dubrovnik	6 sati
24.9.2007.	VI.3. Istraživačke metode	GK, Zadar	4 sata
24.9.2007.	V.4. Katalogizacija neknjižne građe u narodnoj i školskoj knjižnici	GK, Zagreb	4 sata
25.9.2007.	V. 7. Normativna kontrola	GiSK, Osijek	6 sati
27.9.2007.	II.8. Preventivna zaštita knjižnične građe	GKČ, Požega	4 sata
27.9.2007.	I.2. Javno zagovaranje I	NSK, Zagreb	6 sati
28.9.2007.	I.2. Javno zagovaranje II	NSK, Zagreb	6 sati
28.9.2007.	I.1. Vrijednosti knjižničarske profesije	GKČ, Vinkovci	5 sati
28.9.2007.	V.5. Katalogizacija omeđene elektroničke Građe	GKČ, Varaždin	4 sata

Cjeloviti raspored programa Centra nalazi se na mrežnim stranicama <http://www.nsk.hr/CSSU>.

Sva predavanja Centra počinju u 10 sati. Predavanja u suorganizaciji sa Srcem održavaju se prema redovnom rasporedu predavanja Srca, a termini održavanja nalaze se na adresi <http://www.srce.hr/tecajevi/osnovni/raspored.html>.

Novi naslovi

BRABEC, Vladimir

100 godina knjižnice i čitaonice "Matija Gubec" / Vladimir Brabec ; [fotografije Vladimi Brabec i Stjepan Kipšić]. Suhopolje : Općina Suhopolje, 2007. 44 str. : ilustr. ; 29 cm
ISBN 978-953-95715-0-2

[**ČETRISTOTA** obljetnica Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu]

400. obljetnica Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu [Elektronička građa] : zbornik radova sa znanstvenostručnog skupa, Zagreb, 9. - 11. svibnja 2007. / prijevod na hrvatski jezik Jasenka Zajec ; uredila Mirna Willer = 400th anniversary of the National and University Library in Zagreb : proceedings of the scientific conference, Zagreb, 9th - 11th May 2007 / translated into English by Graham McMaster ; edited by Mirna Willer. 1 optički disk (CD-ROM) ; 12 cm
ISBN 978-953-500-061-7

DANI specijalnih i visokoškolskih knjižnica (8 ; 2006 ; Opatija)

Nove strategije u specijalnim i visokoškolskim knjižnicama: zagovaranje i prikupljanje financijskih sredstava : zbornik radova / 8. dani specijalnih i visokoškolskih knjižnica, Opatija, 27.- 29. travnja 2006. ; uredile Alisa Martek i Irena Pilaš. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2007. 177 str. : ilustr. ; 24 cm. (Izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva ; knj. 39)

ISBN 978-953-6001-43-9

MEĐUNARODNI skup u čast stote godišnjice rođenja Eve Verona (2005 ; Zagreb)

Međunarodni skup u čast 100-te godišnjice rođenja Eve Verona, Zagreb, 17. - 18. studenoga 2005. : zbornik radova = International Conference in Honour of the 100th Anniversary of Eva Verona's Birth, Zagreb, November 17 - 18, 2005 : proceedings / uredile, edited by Mirna Willer & Ana Barbarić ; [prevela Iva Šrot]. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo = Croatian Library Association, 2007. 529 str. : ilustr. ; 24 cm. (Izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva = Croatian Library Association Series ; knj. 39)

ISBN 978-953-6001-39-2

STOJANOVSKI, Jadranka

Online baze podataka : priručnik za pretraživanje : najvažnije svjetske baze podataka dostupne hrvatskoj akademskoj i istraživačkoj zajednici / [autor teksta Jadranka Stojanovski ; fotografije Sandra Stankić]. 2. izd. Zagreb : CARNet, 2007. 100 str. : ilustr. u bojama ; 30 cm

ISBN 978-953-6802-13-5

VJESNIK bibliotekara Hrvatske / [glavna i odgovorna urednica Tinka Katić]. - God. 50, br. 1-2(2007). - Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2007.

ISSN 0507-1925

ISBD(M) : međunarodni standardni bibliografski opis omeđenih publikacija / preporučila Grupa za pregled ISBD-a ; odobrio Stalni odbor IFLA-ine Sekcije za katalogizaciju ; [s engleskog prevele, hrvatske primjere odabrale i izradile Vesna Hodak i Karolina Holub]. Hrvatsko izd. preradbe 2002. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2006. 84 str. ; 24 cm. (Povremena izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva, ISSN 1334-7667. Novi niz ; knj. 15)
ISBN 953-6001-36-5

Hrvatsko knjižničarsko društvo objavilo je prijevod preradbe ISBD(M)-a iz 2002. krajem prošle godine. Izvornik na engleskom jeziku objavljen je samo u elektroničkom izdanju na IFLANET-u (http://www.ifla.org/VII/s13/pubs/isbd_m0602.pdf). Uvidom u bibliografiju prijevoda ISBD-a, koja se također nalazi na IFLANET-u (<http://www.ifla.org/VI/3/nd1/isbdtran.htm>), može se primijetiti kako najnovije izdanje ISBD(M)-a nije prevedeno u većini zemalja (osim hrvatskog prijevoda, tu su još samo francuski, portugalski i srpski). Možda je razlog tome što preradba ISBD(M)-a iz 2002. ne donosi iznimno velike promjene u odnosu na prethodno izdanje iz 1987. godine. Primjerice, ISBD(CR) koji je u izvorniku također objavljen 2002., a koji se po mnogo čemu razlikuje od svog prethodnika ISBD(S)-a, preveden je u zamjetno većem broju zemalja. U ovom prikazu ne možemo odoljeti a da ne spomenemo kako je prvo standardno izdanje ISBD(M)-a objavljeno 1974. bilo iste godine prevedeno na hrvatski jezik. Prvo izdanje koje je objavljeno 1971., kojim je i započelo međunarodno ujednačavanje kataložnih i bibliografskih opisa, nije prevedeno na hrvatski, no ono je ionako kroz svega tri godine temeljem primjedbi prikupljenih kroz njegovo korištenje prerađeno u prvo standardno izdanje. Preradbe su uslijedile 1978. i 1987. godine. Na hrvatskom je prijevod prerađenoga prvog standardnog izdanja iz 1978. objavljen 1980., dok je prerađeno izdanje iz 1987. ostalo neprevedeno. Čini nam se zanimljivim istaknuti kako je zbog skorog objavljivanja ujednačenog izdanja ISBD-a (*ISBD consolidated edition*), upravo ISBD(M) posljednji, kao što je bio i prvi, pojedinačni ISBD objavljen u hrvatskom prijevodu.

Novosti koje donosi najnovije izdanje ISBD(M)-a u odnosu na prethodno iz 1987. tiču se ponajprije određivanja obvezatnih i neobvezatnih elemenata opisa. Pri tome je polazište bila IFLA-ina studija FRBR objavljena 1998. godine. Kako možemo pročitati u predgovoru Johna Byruma, tadašnjeg predsjednika Grupe za pregled ISBD-a, glavni je zadatak predstavljalo usklađivanje elemenata ISBD-a i FRBR-a, što znači da element opisa koji je obavezan u FRBR-u nikako ne može biti neobavezan u ISBD-ima. Sličnu rečenicu možemo pročitati i u predgovoru ISBD(CR)-a koji potpisuje Ingrid Parent. John Byrum također ističe kako su, unatoč promjenama, bitna struktura i dijelovi podataka ISBD-a dokazali razmjernu postojanost tijekom godina te da ih u velikoj mjeri i dalje

upotrebljavaju, potpuno ili skraćeno, tvorcima kataložnih pravila i shema metapodataka. Upravo su te mogućnosti, potpunog ili skraćenog opisa, nešto o čemu želimo više reći. U ISBD-ima se nacionalna bibliografska središta pozivaju da izrade potpuni opis, a ta se praksa također preporučuje knjižnicama koje razmjenjuju bibliografske podatke. Gledajući hrvatske primjere u Dodatku D, možemo primijetiti da su oni što se tiče navođenja podataka izrađeni u skladu s hrvatskim nacionalnim kataložnim pravilnikom – dakle, predstavljaju razinu potpunoga kataložnog opisa. Sam standard, naravno, omogućuje izradu takvih zapisa koji su bez sumnje kvalitetniji, no mislimo da je važno istaknuti kako je vjerojatno zbog potreba pojednostavljenja, ubrzavanja i pojeftinjenja katalogizacije u ISBD(M)-u iz 2002. u popriličnom broju točaka navedeno da se pojedini elementi navode ako se to smatra važnim za identifikaciju ili korisnike kataloga. Taj izraz nije bio korišten uz iste elemente opisa u izdanju iz 1987. godine. Riječ je o elementima koji su, što je i razumljivo, obvezni po nacionalnom kataložnom pravilniku koji propisuje potpuni kataložni zapis, no navođenje nekih od njih je propisano i odredbama hrvatskog *Priručnika za skraćeni kataložni zapis*. U tom smislu, preradba ISBD(M) iz 2002. nudi knjižničarskoj, a i ostalim stručnim zajednicama, veću slobodu u odabiru razine zapisa. Primjerice, u prvoj skupini, u točki 1.3.1 istaknuto je da se usporedni stvarni naslovi navode ako se to smatra važnim za identifikaciju ili korisnike kataloga. Isti naputak vrijedi i za dodatni podnaslov (točka 1.4.1) te, što je posebno zanimljivo, za iduće podatke o odgovornosti. U točki 1.5.1, naime, stoji da je potrebno navesti samo podatke o osobama i/ili tijelima s najvećom odgovornošću, dok se idući podaci o odgovornosti navode ako se to smatra važnim za identifikaciju ili korisnike kataloga. Moramo priznati da nas je poprilično iznenadilo navođenje spomenutog izraza i u točki 5.3.1 koja govori o dimenzijama. Tu se, doduše, ne govori o identifikaciji, nego stoji da se dimenzije publikacije navode u centimentrima kad se to smatra važnim za korisnike kataloga. Uz neobvezatnost podataka o ilustracijama i popratnoj građi, čini se da možemo utvrditi da se u skladu s odredbama ISBD(M)-a sada gotovo mogu izrađivati i CIP-zapisi. Možemo još spomenuti točku 7.2 o napomenama o izdanju i bibliografskoj povijesti publikacije gdje možemo pročitati da se napomene o prethodnim/idućim djelima, dodacima itd. navode kad je odnos takav da uporaba i razumijevanje opisivane publikacije ovisi o poznavanju srodne publikacije. Dakle, čini nam se da je mogućnost izbora navođenja cijelog niza podataka najveća novost u posljednjoj preradbi ISBD(M)-a. Zaključimo kako se hrvatska kataložna zajednica tek budućom preradbom *Pravilnika i priručnika za izradbu abecednih kataloga* te, također, *Priručnika za skraćeni kataložni zapis*, ili prihvaćanjem nekih drugih odgovarajućih pravilnika, treba ponovno, u skladu s većim mogućnostima izbora koje donosi posljednje izdanje ISBD(M)-a, odlučiti o različitim razinama zapisa. U tom smislu ne očekujemo da će uklapanje odredbi ISBD(M)-a u ujednačeni ISBD donijeti neke bitne promjene, a ako promjena i bude, one će vjerojatno pružati još veću mogućnost izbora.

Još bismo kratko istaknuli da je u ovom izdanju ISBD(M)-a propisano da se za bilježenje posebne oznake građe i opsega osuvremenjivane publikacije koja ima uvez sa slobodnim listovima trebaju slijediti upute navedene u ISBD(CR)-u. Dakle, uvrštavanje spomenute vrste publikacije u integrirajuću građu koja se osuvremenjuje, u koju još spadaju i mrežna mjesta, znači izradu opisa u skladu s odredbama ISBD(CR)-a. U tom smislu rješenje iz *Pravilnika i priručnika za izradbu abecednih kataloga* koji tu vrstu publikacije smješta u omeđene nije više u skladu s međunarodnim standardima.

Kako posljednje izdanje ISBD(M)-a ne uvodi novo nazivlje zbog toga što se ne bavi, za razliku od ISBD(ER)-a i ISBD(CR)-a, novim vrstama (ili podvrstama) građe, hrvatske su prevoditeljice dosljedno upotrebljavale postojeće nazive. Dodatak D s hrvatskim primjerima donosi 21 promišljeno odabran, ilustrativan primjer iz uglavnom novije, ali dijelom i starije hrvatske nakladničke produkcije.

A. Barbarić
abarbari@ffzg.hr

ISBD(PM) : međunarodni standardni bibliografski opis tiskanih muzikalija / preporučila Projektna grupa za ISBD(PM) Međunarodne udruge glazbenih knjižnica, arhiva i dokumentacijskih centara (IAML) ; odobrili stalni odbori IFLA-ine sekcija za katalogizaciju i informacijsku tehnologiju ; [s engleskog prevela, hrvatske primjere odabrala i izradila Đurđica Brezak-Lugarić]. – 1. hrvatsko izd. (prema 2. prerađenom izd. izvornika). – Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2006. – (Povremena izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva, ISSN 1334-7667. Novi niz ; knj. 14)

Prijevod djela: ISBD(PM). – Na vrhu nasl. str.: International Federation of Library Associations and Institutions 0 Međunarodni savez knjižničarskih društava i ustanova.

ISBN 953-6001-34-9

Koncept Međunarodnog standardnog bibliografskog opisa (ISBD) preživio je gotovo 40 godina prateći zahtjeve i mogućnosti koje donosi razvoj automatizacije bibliografske kontrole te nastojeći zadovoljiti i ekonomsku potrebu za kooperativnom katalogizacijom. Dokazalo se da je standardizacija deskriptivnog katalogiziranja ekonomska i tehnološka nužnost pri stvaranju, konverziji i uporabi strojno čitljivih zapisa. Ona treba poslužiti i primarnom IFLA-inom cilju promocije univerzalne bibliografske kontrole - ideala kojim bi se temeljni bibliografski podatci za sve publikacije izdane u svim državama mogli pretraživati brzo i u međunarodno prihvatljivom obliku.

“Porodicom” ISBD-a se nastojalo ispuniti tri primarna

zadatka: prvi i najvažniji je razmjena zapisa iz različitih izvora - shodno tomu, omogućena je i interpretacija zapisa na različitim jezicima. Standardima se, na kraju, olakšava i konverzija bibliografskih zapisa u elektronički oblik.

Godine 1971. IFLA je objavila prvo izdanje standarda za monografske publikacije (ISBD(M)). Slijedio je ISBD(G) kojim se opisuju i prepoznaju sve vrste građe koje bi se mogle pojaviti u knjižničnim zbirka. On je bio temeljem brojnim posebnim kategorijama, poput standarda za elektroničke izvore (ISBD(ER)) i neknjižnu građu (ISBD(NBM)), zatim ISBD(A) za stare omeđene publikacije, ISBD(CM) za kartografsku građu, ISBD(CR) za serijske publikacije i konačno ISBD(PM) za tiskane muzikalije.

Prvobitno je zamišljeno da se svaki ISBD obnavlja u ciklusu od pet godina kako bi se primijenile izmjene uvjetovane promjenama tehničkih uvjeta i razvojem bibliotečne građe.

Logično bi bilo da se prijevodi standarda na jezik nacionalnog središta obave što ažurnije – svakako u roku kraćem od pet godina. Hrvatsko bibliotekarsko/knjižničarsko društvo toga se držalo u slučaju svih standarda, osim onog za tiskane muzikalije na koji se čekalo 25 godina!

Prvo izdanje ISBD(PM) objavljeno je davne 1980. godine. Iako je njegova revizija potrajala sve do 1991., u suradnji IFLA-ine Sekcije za katalogizaciju i Projektnu grupu za ISBD pri Međunarodnom udruženju glazbenih knjižnica, arhiva i dokumentacijskih centara (IAML) knjižničari u Hrvatskoj nisu dobili prijevod 1. izdanja standarda. Punih 15 godina po objavljivanju 2., prerađenog izdanja djelatnici su više od stotinjak glazbenih knjižnica i zbirki u Hrvatskoj doživjeli priručnik na materinjem jeziku – nažalost, ne i njegova prevoditeljica, dugogodišnja voditeljica Zbirke muzikalija NSK u Zagrebu. Prijevod s engleskog Đurđica Brezak-Lugarić opremila je i raznolikim hrvatskim primjerima iz svoje svakodnevne prakse. Stručnu redakciju prijevoda načinile su Ana Barbarić i Vedrana Juričić, koja je izvornom tekstu dodala i preporučene posebne oznake građe, usvojene od Komisije za glazbene knjižnice i zbirke HKD - mali doprinos razrješavanju zbrke hrvatske glazbene terminologije.

Četvrt stoljeća po nastanku ISBD-a za tiskane muzikalije djelatnici su glazbenih knjižnica u Hrvatskoj, koji su težili sustizanju suvremenih svjetskih dostignuća struke, uglavnom radili prema izvorniku na engleskom jeziku. U vrijeme kada konačno imaju tiskani prijevod 2. izdanja, u međunarodnoj se zajednici već četvrtu godinu uvelike raspravlja o njegovoj izmjeni. U međuvremenu, na razini IFLA-e se radi i na cjelovitoj izmjeni svjetskoga standarda, s posebnim nizovima pravila za svaku vrstu građe. Upravo je prošle godine na raspravu svjetskoj knjižničarskoj zajednici dana skica tzv. konsolidiranog ISBD-a, kojim se određuju zahtjevi za opis i prepoznavanje najčešćih vrsta objavljenih izvora u fondu knjižnica, svakoj dajući tek zasebno poglavlje u cjelini teksta. Pritom se misli na tekstove, zvučne snimke, mirne slike (grafike, foto-

grafije i sl.), pokretne slike, multimedijske izvore, zabilježene glazbene izvore (tiskane ili objavljene u digitalnom obliku), kartografske, zatim elektroničke izvore i objekte (digitalne ili materijalne). Terminologija i ustroj novoga standarda donekle su izmijenjeni kako bi se uskladili s modelom FRBR (Functional Requirements for Bibliographical Records).

Nadamo se da će novi oblik standarda u hrvatskom prijevodu zaživjeti odmah po objavljivanju konačne verzije. Dobra je vijest da su njegovi donositelji odlučili da će novo izdanje objaviti tiskom na slobodnim listovima i u elektroničkom obliku. To će svakako olakšati posao prevoditeljima u novoj petoljetci.

Ž. Radovinović
zradovinovic@muza.hr

ZBIRKA knjiga o Domovinskom ratu Gradske knjižnice Vukovar / [priredila Srebrenka Vuletić]. Vukovar : Gradska knjižnica, 2006. 55 str. : ilustr. u boja; 21 cm

ISBN 953-98171-3-7

Zbirku knjiga o Domovinskom ratu Gradske knjižnice Vukovar priredila je Srebrenka Vuletić, prijašnja ravnateljica Gradske knjižnice Vukovar. Srebrenka Vuletić je dipl. knjižničar i prof. hrvatskoga jezika i filozofije, a trenutno radi u Gradskoj knjižnici Vukovar kao voditeljica Zavičajne zbirke i Zbirke knjiga o Domovinskom ratu, te je član Upravnog odbora Društva knjižničara Slavonije i Baranje.

U uvodnom dijelu zbirke priređivačica nas upoznaje s njenim nastankom. Već prve godine povratka u Vukovar, 1998., obilježavanjem Mjeseca hrvatske knjige '98. u Gradskoj knjižnici Vukovar organiziran je *Okrugli stol o Domovinskom ratu i obrani Vukovara*, priređena je izložba knjiga i tada možemo reći da je započeta izgradnja zbirke.

Načini pribavljanja publikacija zbirke bili su raznoliki (dar, donacija, kupnja, otkup), što je ponekad bilo i pomalo teško zbog, kako kaže priređivačica, velikog dijela naslova koje su autori objavili kao vlastita izdanja ili su izdanja malih nepoznatih nakladnika iz manjih gradova. Zahvaljujući razumijevanju i želji u stvaranju zbirke, brojni su autori darovali svoje knjige Gradskoj knjižnici Vukovar. Tako iz uvida saznajemo da je već 1999. godine zbirka brojila 149 naslova, 2002. godine 246 naslova, 2004. godine 424 naslova, a danas zbirku čini 731 naslov.

Zbirka ne obuhvaća samo publikacije o Domovinskom ratu na području grada Vukovara ili Vukovarsko-srijemske županije nego cijele Hrvatske. Zbirka sadrži publikacije koje govore o sjećanjima branitelja (memoarska književnost), publikacije vojnog, političkog, sociološkog, psihološkog,

medicinskog, povijesnog, privrednog karaktera, kao i književne rodove svih žanrova: pjesme, poeme, pripovijetke, romane, drame itd. Većina publikacija pisana je na hrvatskom jeziku, ali ima i onih pisanim engleskim odnosno njemačkim jezikom. Autori većine jedinica koje čine zbirku su građani Republike Hrvatske te Hrvati koji žive u inozemstvu koji su nesebičnim djelom htjeli pridonijeti povijesti Republike Hrvatske.

Zbirku čini popis (katalog) publikacija koje su poredane abecednim redom prema prezimenu autora, odnosno naslovu publikacije. Zbirka sadrži ilustracije u boji koje su fotografije naslovnica pojedinih publikacije koje čine zbirku, zatim fotografije obilježavanja "prvog" Mjeseca hrvatske knjige nakon povratka u Vukovar, isječak iz novina o okruglom stolu te fotografije Vukovarskog obilježja (svečana povorka pri obilježavanju 18.11., Vukovarsko groblje, Križ na Ovčari poginulih branitelja).

Kako je vrijedan izvor informacija jer nam približava povijesnu i kulturnu vrijednost događanja u stvaranju naše Domovine, zbirka je otvorena za korisnike, a vjeruje se da će u budućnosti postati i referentni centar za proučavanje i studiranje.

J. Ljubek
jelena_ljubek@net.hr

Osobne vijesti

Magistri znanosti

Na Odsjeku za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu u razdoblju od veljače do travnja 2007. obranjeni su sljedeći magisteriji znanosti iz znanstvenog polja informacijske znanosti, grana knjižničarstvo:

Sofija Klarin

Naslov radnje: *Kataložni opis elektroničke građe*

Mentor: prof. dr. sc. Aleksandra Horvat

Datum obrane: 21. veljače 2007.

Maja Krtalić

Naslov radnje: *Zaštita novinske građe: prilog proučavanju i zaštiti nacionalne pisane baštine*

Mentor: dr. sc. Srećko Jelušić, izv. prof.

Datum obrane: 26. travnja 2007.

Martina Fabris

Naslov radnje: *Elektroničko nakladništvo u Hrvatskoj od 2001. do 2005. godine*

Mentor: dr. sc. Daniela Živković, izv. prof.

Datum obrane: 27. travnja 2007.

A. Barbarić
abarbari@ffzg.hr

HRVATSKO KNJIŽNIČARSKO DRUŠTVO
c/o Nacionalna i sveučilišna knjižnica
Hrvatske bratske zajednice 4, 10 000 Zagreb

MB 3236706, Žiro račun: 2360000-1101451830
Tel/Faks: 01/6159-320
E-mail: hkd@nsk.hr, URL <http://www.hkdrustvo.hr>

NARUDŽBENICA

Naručujemo za knjižnicu (ustanovu) ili osobne potrebe knjige prema sljedećem popisu. Plaćanje virmanom u zakonskom roku.

Ustanova: _____ Adresa: _____

Telefon: _____ Matični broj: _____

Datum: _____ Pečat i potpis: _____

VJESNIK BIBLIOTEKARA HRVATSKE godišta/godine, brojevi časopisa

33/1990.	br. 1-4	100,00 kn _____	42/1999.	br. 1-4	100,00 kn _____
34/1991.	br. 1-4	100,00 kn _____	43/2000.	br. 1-2, 3-4	250,00 kn _____
35/1992.	br. 1-2, 3-4	240,00 kn _____	44/2001.	br. 1-4	100,00 kn _____
36/1993.	br. 1-4	120,00 kn _____	45/2002.	br. 1-2, 3-4	200,00 kn _____
37/1994.	br. 1-2, 3-4	200,00 kn _____	46/2003.	br. 1-2, 3-4	200,00 kn _____
38/1995.	br. 1-4	120,00 kn _____	47/2004.	br. 1-2, 3-4	200,00 kn _____
39/1996.	br. 1-2, 3-4	240,00 kn _____	48/2005.	br. 1-2, 3-4	250,00 kn _____
40/1997.	br. 1-2, 3-4	200,00 kn _____	49/2006.	br. 1, 2,3-4	300,00 kn _____
41/1998.	br. 1-4	200,00 kn _____	50/2007.	br. 1-2	300,00 kn _____

Za narudžbu starijih izdanja možete se javiti u Hrvatsko knjižničarsko društvo.

HRVATSKO KNJIŽNIČARSKO DRUŠTVO
c/o Nacionalna i sveučilišna knjižnica
Hrvatske bratske zajednice 4, 10 000 Zagreb

MB 3236706, Žiro račun: 2360000-1101451830
Tel/Fax: 01/6159-320
E-mail: hkd@nsk.hr, URL <http://www.hkdrustvo.hr>

NARUDŽBENICA

Naručujemo za knjižnicu (ustanovu) ili osobne potrebe knjige prema sljedećem popisu. Plaćanje virmanom u zakonskom roku.

U cijenu publikacija uračunati su troškovi poštarine.

Ustanova: _____ Adresa: _____

Telefon: _____ Matični broj: _____

Datum: _____ Pečat i potpis: _____

Naslov publikacije:	Cijena:	Komada:
Arhivi, knjižnice, muzeji 1: zbornik radova (1998)	30,00 kn	_____
Arhivi, knjižnice, muzeji 4: zbornik radova (2001)	30,00 kn	_____
Arhivi, knjižnice, muzeji 5: zbornik radova (2002)	35,00 kn	_____
Arhivi, knjižnice, muzeji 6: zbornik radova (2003)	50,00 kn	_____
Arhivi, knjižnice, muzeji 7: zbornik radova (2004)	60,00 kn	_____
Arhivi, knjižnice, muzeji 8: zbornik radova (2005)	140,00 kn	_____
Arhivi, knjižnice, muzeji 9: zbornik radova (2006)	140,00 kn	_____
Dani specijalnog knjižničarstva Hrvatske 3: zbornik radova i priloga (2002)	25,00 kn	_____

Glavna urednica:
Irena Kranjec (ikranjec@ffzg.hr)

Uredništvo:
mr. sc. Sanjica Faletar Tanacković (sfaletar@ffos.hr)
Mihaela Kovačić (mihaela@svkst.hr)
Isabella Mauro (isabella.mauro@kgz.hr)
Zdenka Sviben (z.sviben@kgz.hr)

Adresa uredništva i adresa za narudžbu:
Hrvatsko knjižničarsko društvo
c/o Nacionalna i sveučilišna knjižnica
Hrvatske bratske zajednice 4
10000 Zagreb
tel./fax.: 01 6159 320
e-mail: novosti@hkdrustvo.hr
http://www.hkdrustvo.hr

Lektura: Jasmina Sočo
Oblikovanje sloga: GIPA, Zagreb
Tisak: GIPA, Zagreb
Naklada: 1400

Dani specijalnih i visokoškolskih knjižnica 7: zbornik radova (2007)	110,00 kn	_____
Dani specijalnih i visokoškolskih knjižnica 8: zbornik radova (2007)	110,00 kn	_____
Diringer, D. Povijest pisma (1991)	10,00 kn	_____
Galić, P. Povijest zadarskih tiskara (1979)	10,00 kn	_____
Gorman, M. Postojana knjižnica (2006)	160,00 kn	_____
Hrvatsko knjižničarsko društvo: 1940.-2000.: spomenica (2000)	trošak poštarine	_____
IFLA-ina načela za skrb i rukovanje knjižničnom građom (2003)	40,00 kn	_____
IFLA-ine i UNESCO-ove smjernice za školske knjižnice (2004)	25,00 kn	_____
ISBD(A): međunar. standardni bib. opis starih omeđenih publikacija (antikvarnih) (1995)	40,00 kn	_____
ISBD(CR): međunar. standardni bib. opis serijskih publikacija i druge neomeđene građe (2005)	80,00 kn	_____
ISBD(ER): međunar. standardni bib. opis elektroničke građe (2001)	45,00 kn	_____
ISBD(M): međunar. standardni bib. opis omeđenih publikacija (2006)	70,00 kn	_____
ISBD(NBM): međunar. standardni bib. opis neknjižne građe. Prerađeno izd. (1993)	25,00 kn	_____
ISBD(PM): međunar. standardni bib. opis tiskanih muzikalija (2006)	50,00 kn	_____
Line, M.; Wickers, S. Univerzalna dostupnost publikacija: (UAP) (1989)	10,00 kn	_____
Malbaša, M. Povijest tiskarstva u Slavoniji (1978)	10,00 kn	_____
Međunarodni skup u čast 100-te godišnjice rođenja Eve Verona: zbornik radova (2007)	180,00 kn	_____
Mikačić, M. Teorijske osnove sustava za predmetno označivanje (1996)	50,00 kn	_____
Narodna knjižnica: IFLA-ine i UNESCO-ove smjernice za razvoj službi i usluga (2003)	40,00 kn	_____
Priručnik za UNIMARC: format za pregledne zapise (2004)	60,00 kn	_____
Slobodan pristup informacijama u službi kulturnog razvitka: zbornik radova (2002)	30,00 kn	_____
Slobodan pristup informacijama: 2. i 3. okrugli stol: zbornik radova (2004)	60,00 kn	_____
Smjernice za audiovizualnu i multimedijску građu u knjižnicama i drugim ustanovama (2005)	20,00 kn	_____
Smjernice za građu laganu za čitanje (2005)	30,00 kn	_____
Smjernice za knjižnične službe i usluge za gluhe (2004)	15,00 kn	_____
Smjernice za knjižnične službe i usluge za osobe s disleksijom (2004)	15,00 kn	_____
Smjernice za knjižnične usluge za djecu (2004)	trošak poštarine	_____
Smjernice za razvoj knjižnica za slijepe u informacijsko doba (2006)	50,00 kn	_____
UNIMARC: format za univerzalno strojno čitljivo katalogiziranje (1986)	10,00 kn	_____
Uvjeti za funkcionalnost bibliografskih zapisa: završni izvještaj (2004)	30,00 kn	_____
Verona, E. O katalogu: izbor iz radova (2005)	180,00 kn	_____
Verona, E. Pravilnik i priručnik za izradbu abecednih kataloga		
Dio 1: Odrednice i redalice. 2. izmijenjeno izd. (1986)		
Dio 2: Kataložni opis. Pretisak. – u pripremi – tisak na zahtjev	100,00 kn	_____
Verona, E. Prinosi povijesti Akademijine knjižnice (sadašnje NSB) u Zagrebu: 1814-1874 (1989)	10,00 kn	_____
Vodič kroz glazbene knjižnice i zbirke Zagreba (1997)	30,00 kn	_____
Wilson, Thomas C. Sistemska knjižničar: oblikovanje uloga, definiranje vještina (2006)	120,00 kn	_____
Znanstveni skup Normizacija osobnih imena u knjižničarstvu i leksikografiji: zbornik radova (1997)	40,00 kn	_____